

Konec oktobra po novi cesti v Ljubljano

Ta torek so delavci kranjskega Gradbinka na mostu nad podvozom na Orehku, kjer bo spodaj tekla štiripasovnica na novi most čez Savo, položili betonsko ploščo. 400 kubikov betona je šlo vanjo. Nadvoz bo te dni dobil še betonski venec, ograjo in prehodne plošče za vezavo z ravnico, po osemindvajsetih dneh, ko bo plošča lahko prevzela bremenilno preizkušnjo, pa bodo položili še asfalt. Pravijo, da bo konec oktobra ta novi del ceste proti Ljubljani nared in promet bo lahko stekel čezanj. — Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 74

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Tisk - Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj - Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Podpis listine pobratenja

Radovljica — V soboto, 27. septembra, bo v domu kulture v Buje slavnostna seja predsednika občinske skupščine Buje, na kateri bosta predsednik skupščine Buje in Radovljica podpisala listino o medsebojnem sodelovanju. Listino so v Radovljici podpisali na slavnostni seji skupnosti ob občinskem prazniku 1. avgusta.

Razen delegacije iz radovljiske skupnosti bodo svečanemu podpisu ustrezovali tudi predstavniki slovenske občine Devin — Nabrežje in Rolo iz Italije, ki sta poslana Bujami.

Štiri dni po požaru v Alpini redna proizvodnja

Delavci preprečili veliko gospodarsko škodo

Zirovci so z dobro organizirano akcijo v štirih dneh obnovili montažno halo, ki jo je pretekli teden prizadel požar. Uničil je dobršen del opreme in repromateriala ter prizadel tudi zgradbo. Žirovci ob nesreči niso jadikovali, temveč so takoj zgrabili za delo in v ponedeljek je proizvodnja normalno stekla. S tem so Žirovci ne le hitro odpravili škodo, ki jo je povzročil požar in preprečili veliko večjo, ki bi nastala zaradi zastopa proizvodnje.

Požar je namreč nastal v montažni hali, kjer dokončujejo obutev. Dnevno izdelajo okoli 5.000 parov lahke obutve in pancerjev in, če delo

na montaži zastane, enostavno ne pride iz proizvodnje niti par čevljev. Zato v montaži bi torej pomenil zastoj prodaje in izvoza in po drugi strani kopiranje polizdelkov — vrhnjih delov in podplatov čevljev v skladisčih in na koncu velik izpad izvoza in dohodka.

Alpina ima namreč razen obveznosti do domačega trga tudi velike izvozne obveznosti. Letos so planirali za 4,5 milijona dolarjev izvoza na konvertibilno področje in za 5 milijon dolarjev izvoza na vzhodno tržišče. Ob tem pa naj bi uvozili za 4 milijone dolarjev. V zvezi z ukrepi za stabilizacijo gospodarstva pa so sklenili povečati izvoz, kar sicer ni plod trenutne odločitve, temveč dolgoletne izvozne usmeritve in sicer na zahodno tržišče za milijon dolarjev in na vzhodno kar za 7 milijon dolarjev.

Ce bi bil zastoj v proizvodnji daljši, bi kaj lahko vsi načrti splavali po vodi. Posebno še zato, ker so čevlji »sezonski proizvod«, ki se prodajajo v točno določenem času in vsak zamujen rok praktično pomeni prekinitev prodajne pogodbe in kopiranje zalog.

Zato je uspeh žirovskih delavcev lahko za zgled, kako se je treba znati opreti na lastne moči. Z izredno pripravljenostjo za delo in solidarnostjo, ki je presegla tovarniške zidove, saj so se izkazali tudi delavci Obrtnika, Slikopleska, Poliksa in Etikete, ki so prihitali na pomoč, so preprečili zastoj v proizvodnji, in s tem veliko gospodarsko škodo, ki bi bila najbrž kar nekajkrat večja od škode, ki jo je povzročil požar.

L. Bogataj

Dražje smučarske žičnice

Slovenski žičničarji že leta in leta ugotavljajo, da ne morejo in ne morejo iz dosedanje večletne prakse: nikakor jim ne uspeva, da bi lahko uveljavili ekonomske cene pri prevozih z žičnicami in vlečnicami in tako je njihov dohodek kljub dobrim zimskim sezonom vedno dokaj pičel. Nikakor pa ne zadostuje za nadaljnjo izgradnjo smučarskih središč, za reproducijo, za izgradnjo novih žičnic in vlečnic. Na smučiščih so ozka grla, še posebej pa jih je letos prizadel zvezni predpis, ki prepoveduje gradnjo športnih objektov z družbenimi sredstvi, med njimi tudi žičnic.

Ko se pred dnevi zbrali na posvetu v Kranjski gori, so najbolj obširno razpravljali prav o cenah dnevnih, tedenskih kart v novi smučarski sezoni, kajti od novih cen je odvisno njihovo gospodarjenje in njihov nadaljnji razvoj. Številni naši smučarski centri načrtujejo nove naložbe, ki pa jih ne bodo mogli uresničiti, če bo obveljal tudi naprej tako visoka lastna udeležba, zato naj bi se vsi žičničarji skupaj z bankami zavzeli za določene kriterije za izgradnje središč. Nikakor v prihodnjih letih ne bi smeli dopustiti, da se v smučarska središča ne bi vlagala nova sredstva in da se ne bi načrtoval njihov nadaljnji razvoj.

Slovenski žičničarji tudi letos ne bodo mogli uveljaviti ekonomskih cen žičničarskih prevozov, dogovorili pa so se, da bodo cene dnevnih kart okoli 180 do 200 dinarjev, poldnevnih pa 130 dinarjev. Ugotovili so, da bi morale biti cene dnevnih kart glede na nedavne podražitve od 250 do 300 dinarjev, a takšnih cen ne bodo mogli uveljaviti. Cene dnevnih in tedenskih kart pa bodo po posameznih smučarskih središčih nekoliko različne kot do zdaj: za Krvavec naj bi veljala dnevna karta okoli 200 dinarjev, za Zatrnik okoli 150 dinarjev, za Vogel 210 dinarjev, Kanin 180 dinarjev, Stari vrh 140 dinarjev, Koblo 150 dinarjev, Kranjsko goro od 180 do 200 dinarjev, cene pa seveda še niso dokončne, oblikovali jih bodo kasneje.

Zičničarji bi tudi radi, da bi posamezna smučarska središča uskladila politiko popustov, ki so bili do zdaj razne šolske skupine, sindikalne organizacije, športna društva in smučarske učitelje kar precejšnji. Vztrajali so na kolikor toliko enotni politiki popustov, ki naj bi še naprej veljali, nikakor pa niso nujni, saj prav z njimi ustvarjajo manjši dohodek kot bi ga lahko.

Na slovenskih smučiščih bodo torej v letosnjem smučarski sezoni dražje dnevne, poldnevine, sezonske vozovnice, a vendar še vedno ne tako visoke, da bi lahko žičničarji pokrili s tem dohodom svoje stroške, ki pa so v vseh smučarskih središčih kar precejšnji.

D. Sedej

Gorenjska v prihodnjih petih letih

Pri skupnih ciljih načelnost nepotrebna

KRANJ — Po gorenjskih občinah obravnavajo dogovor o temeljnih plana gorenjskih občin, ki ga je pripravila skupnost gorenjskih občin, dog pa je bil že deležen nekaj dopolnitiv in predlogov za izgradnje in večjo populacijo. O tem dogovoru o skupnih temeljnih planih gorenjskih občin je pravilj tudi kranjski izvršni in med drugim menil, da je tamen še vedno preveč načelen kar pri nalogah, ki so Gorenjski skupne, ni potrebno tako iz predloga dogovora dovolj razvidna soodvisnost dogovora o skupnih temeljnih planih in planskimi akti temeljne banke, pomanjkljivo pa je tamen tudi vloga medobčinske Gospodarske zbornice. Dočen, kakršen je dogovor o temeljnih planih določen območja, mora vsebovati tiste probleme razvoja, prav tako pa tudi prednosti, ki jih Gorenjska ima, za katere se mora zavzemati in katerih v dosednjem razvoju ni izkoristila. Stopnja usklajenosti mora biti višja, prav tako pa v dogovoru o skupnih temeljnih planih ne kaže ponovno ponavljati nosilcev razvoja, ki so že opredeljeni in določeni v republiških planskih aktih. Predvsem pa, pravijo v Kranju, dogovor ne sme biti seštevec nalog po posameznih občinah, temveč zbir nalog, ki so skupne vsem in ne le posameznim občinam. Enako velja tudi za nekatera izhodišča razvoja, skupna za vso republiko. Izpostaviti velja le področja, kjer je vloga občine odločujoča, kar velja na primer za trgovino, gostinstvo, komunalno, turizem in podobne panoge. S tem dogovor o skupnih temeljnih planov ne bi imel nepotrebne balasta, ampak bi vseboval le za gorenjsko posebne naloge. S tem bo bolj pregleden, manj načelen in, kar je najvažnejše, veliko bolj obvezujoč, saj morajo biti skupne naloge tudi del vsakega občinskega razvojnega programa posebej.

Po sodbi kranjskega izvršnega sveta kaže v dogovoru konkretne spregovoriti o nekaterih področjih, kjer imajo vse občine še nerezene probleme. Gre na primer za celovito področje gostinstva in turizma, za razvoj in izgradnjo infrastrukture, za promet, na primer gradnjo drugega železniškega tira in avtomobilske ceste, za stanovanjsko gradnjo, za usmerjeno izobraževanje, kjer gradi Kranj center širšega gorenjskega pomena ter za področje ljudske obrambe in družbenih samozapoščitev. Kranjčani bodo pripombe posredovali skupščini gorenjskih občin, medobčinski zbornici, družbenopolitičnim organizacijam gorenjskega pomena in izvršnim svetom drugih gorenjskih občin.

J. Košnjek

Gostisce POSAVEC

Donovno odprto

ŠPECERIJA
BLED

Vse dražje nafta dviga tudi vrednost drva, na katera smo zadnja leta že kar pozabljali, sedaj pa bodo marsikje spet ogrela kamine in druge peči na trda goriva. — Foto: F. Perdan

PO JUGOSLAVIJI

Nova posojila

Likvidnostne razmere v slovenskih temeljnih bankah so slabše, kakor v drugih finančnih organizacijah v državi. Podpiranje zlasti izvoznih poslov, ob vrsti težav zaradi nerešenih izplačil stimulacij, ki pripadajo izvoznikom, preprečuje bankam, da bi kaj bolj pomagale svojim članicam za zadovoljitev drugih potreb.

Klub tem težavam je izvršni odbor Združene Ljubljanske banke sklenil predlagati, da združijo 679 milijonov dinarjev za pokritje prekoračitev pri sedmih velikih gradnjah, 153 milijonov pa za izpopolnitve zmogljivosti kontejnerskega terminala v Luki Koper. Sklenil je še, da s 1. oktobrom začnejo dajati občanom stanovanjska posojila na račun odkupa deviz in sicer v višini 400 odstotkov od vrednosti prodanih deviz.

Mladina
v samoupravljanju

Predsedstvo zvezne konference ZSMJ je sprejelo predlog osnutka za tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije ter predlog, da bi bila osnovna tema kongresa »zdržano delo v boju za socialistično samoupravljanje in družbenogospodarski razvoj.« Pri tem so poudarili, da mora jugoslovanska mladina množično sodelovati pri vseh dejavnostih s pripravo kongresa, kot tudi pri uresničevanju stališč, ki jih bodo sprejeli na kongresu.

75 novincev

Za šolsko leto 1980–81 se je vpisalo na slovensko gimnazijo v Celovcu 75 dijakov, kar je največ doslej. Tako imajo tri prve razrede. Skupno število dijakov celovške gimnazije je tako sedaj 538 in so razdeljeni v 21 razredov. V profesorskem zboru pa je pet novih članov in vsi so nekdanji maturanti slovenske gimnazije.

Večja odškodnina

Čeprav Slovenija nima plodne zemlje na pretek, občine zelo različno pripravljajo prostorske načrte in plodna zemlja je vse bolj prekrita z zidaki. To so poudarili delegati skupščine zvezne kmetijskih zemljiških skupnosti, ko so razpravljali o predlogu enotnih merit za odškodnine zaradi namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda. Doselej so se odškodnine po različnih občinah gibale med 19 in 90 dinarji. Zato so predlagali, naj bi bila sedaj najvišja odškodnina 100 dinarjev za kvadratni meter, občinam pa bi bilo prepričeno, da po lastni presoji dodajo ali odvzamejo 20 odstotkov.

Pravic ne bo moč takoj uveljaviti

Po šestih letih, kolikor se pripravlja nov zakon o invalidsko-pokojninskem zavarovanju, ki naj bi to področje uskladili z zakonom o zdrženem delu in ustavo, sedaj še ni znano, če bomo izdelali nov zakon ali pa bomo opravili spremembe v sedanjem. Za seji komisije zveznega zbora skupščine SFRJ za pripravo novega zakona je večina članov menila, da je to področje treba uskladiti z ustavo, vendar pa so ob tem jasno povedali, da vseh pravic, ki jih ponujajo nove rešitve, ne bo mogoče uresničiti takoj.

Obisk starešin v škojeloški LTH — Delegacija pripadnikov enote Dragana Stojilkovića in civilnih oseb na službi v armadi je v sredo, 24. septembra, obiskala temeljni organizaciji Loške tovarne hladilnikov v Vincarjah. Ogledala si je delo v livačni in orodljarni te tovarne. Zatem so se udeleženci srečanja, med katerimi so bili tudi predstavniki izvršnega sveta škojeloške občinske skupščine in delovne organizacije LTH, zadržali na pogovoru z delavci obeh temeljnih organizacij. Pogovor, ki sodi v del idejnopolitičnega usposabljanja starešin za letošnje leto, so namenili seznanjanju z ustalitvenimi ukrepi v LTH in občinskem gospodarstvu ter sedanjo družbenopolitično dejavnostjo. (S) — Foto: F. Perdan

V nedeljo pod Belo peč nad Podblico!

Odkrite spomenika predvojnemu revolucionarju in borcu Viktorju Kejžarju-Petru

Viktor Kejžar-Peter

Vedno znova ugotavljamo, da se še vedno nismo oddolžili vsem našim velikim ljudem, borcem, ki so padli za našo svobodo. Skromna napisna plošča, spomenik naj bi obeleževal, kje so se odigravali ti najhujši trenutki, ko se je pisala naša revolucionarna zgodovina, kje so padali naši borci.

V nedeljo, 28. septembra 1980, ob 11. uri dopoldne bo pod Belo pečjo nad Podblico slovensko odkrit spomenik našemu zaslужenemu borcu Viktorju Kejžarju-Petru.

Viktor Kejžar-Peter je bil rojen 28. oktobra 1910 v Sorici nad Škofjo Loko, v revni kajžarski družini. Ko je bil star šest let, mu je umrl oče, mati pa je ostala sama z nepreskrbljenimi otroki. Viktor je odšel k stricu v Gorje, kjer je delal kot hlapec in pastir do 17. leta. Iz Gorje je odšel na Jesenice, kjer si je našel

zaposlitev v železarni. Takoj se je vključil v delavsko gibanje in je leta 1935 že sodeloval v veliki stavki železarjev. Leta 1936 je postal član KP, kasneje pa tudi sekretar celice. Leta 1940 je bil aretiran in obsojen na mesec dni zapora, ker je delil letake s protidržavno vsebino. Leta 1941 je bil ponovno aretiran in poslan v taborišče Ivanjico, od koder se je vrnil tik pred okupacijo.

Že maja 1941 je bil ponovno aretiran in mesec dni zaprt v Begunjah. Ko so ga izpustili, se je takoj umaknil v ilegal. Že v ilegalu je moral na operacijo, vendar je že pet dni zatem, julija 1941, spet v partizanah. Zaradi bolezni ni mogel ves čas prebiti v gozdovih, zato se je kot ilegalec zadrževal pri raznih zavednih družinah. Kljub bolezni je opravljal odgovorno nalogo sekretarja okrožnega komiteja KPS za jeseniško okrožje. Sestajal se je s Kebetom, Dolinškom in drugimi organizatorji vstaje na Gorenjskem.

Ko je na terenu postalo prenevorno zanj, se je priključil borcem Cankarjevega bataljona. Julija 1942 je bil imenovan za člena Pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko, opravljal pa je še naloga pomočnika politkomisarija I. grupe odredov. 28. avgusta 1942 je padel nad Podblico pri Jamniku.

Slovesnost ob odprtju spomenika temu zaslžnemu borcu, bo spremjal tudi bogat kulturni program. Slavnostni govornik bo Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta ZSS. Do kraja, kjer bo odprtje spomenika lahko pridete z avtomobilom po partizanski cesti Dražgoše–Kropa ali pa skozi Besnico in Podblico.

(dd)

Komiteji sestavljeni

KRANJ — Z odlokom o občinskih upravnih organih in strokovnih službah, ki ga je skupščina sprejela letos, so bili na novo ustanovljeni komite za družbeno planiranje, komite za gospodarstvo in finance, komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve in komite za družbene dejavnosti kot kolegijsko vodeni upravnimi organi. Ustanavljamo jih na področju družbenega in gospodarskega življenja, kjer je nujna širša obravnavava problemov in pred odločanjem usklajenost stališč organov družbenopolitičnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih organizacij ter skupnosti. Hkrati z oblikovanjem komitejev prenehajo z delom nekatera dosedanja telesa izvršnega sveta: svet za samoupravne interesne skupnosti, komisija za malo gospodarstvo, komisija za družbeno planiranje, komisija za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter komisija za varstvo okolja.

Kranjski izvršni svet je pretekli teden po predhodnem kadrovskem postopku in na predlog predsednikov komitejev sprejel njihovo sestavo. Komite za družbeno planiranje vodi Anuška Soklič, v njem pa je 10 članov, ki zastopajo posamezne področja gospodarskega in družbenega

življenja. Komite za gospodarstvo in finance vodi Mišo Burgar, sestavlja pa ga devet članov. Predsednik komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je Ferdo Rauter, v njem pa je prav tako 10 članov. Komiteju za družbene dejavnosti pa predseduje Lojze Rakovec, v njem pa bo tudi deset članov.

-jk

Usposabljanje rezervnih starešin

Radovljica — Po sklepnu predstavu občinske konference ZRVS bodo v okviru programa vojaško strokovnega usposabljanja rezervnih starešin v nedeljo, 28. septembra, s pričetkom ob 8. uri zjutraj organizirali vsakoletne pohode članov iz vseh krajevnih organizacij ZRVS v občini.

Na pohodih, ki jih bodo pripravili v Bohinjski Bistrici, na Bledu, v Lescah, v Radovljici in v Kropi bodo reševali topografske in taktične naloge, opravili streljenje z vojaško puško in pohod sklenili s teoretičnimi izpitimi o predpisanim gradivu iz revije Naša obramba.

Svet v tem tednu

Požar ob zalivu

Jugoslavijo obiskala predsednica vlade Velike Britanije Margaret Thatcher, kar je prvi obisk britanskega predsednika v srednji Evropi — Grozeče razsežnosti spopada med Irakom in Iranom ob Perzijskem zalivu — Pozivi k spravi prihajajo tudi z beograjskega zasedanja generalne konference UNESCO — Splošna razprava na zasedanju generalne skupščine OZN — Različni predlogi v Madridu

BEograd — Prisrčnega sprejema, kakršnega znamo pripravljati Jugoslovani, je bila v sredo deležna predsednica vlade Velike Britanije Margaret Thatcher ob prihodu k nam. Tako ni bilo samo zaradi tega, da je zdajšnji britanski obisk pri nas prvi obisk predsednika britanske vlade pri nas nasploh, ampak je bilo srečanje z jugoslovanskimi predstavili prisrčno in dejavno hkrati tudi zaradi tega, ker imata prideljstvo in sodelovanje med državama globoke korenine. Predsednik britanske vlade je to potrdila tudi v svoji izjavi pred obiskom pri nas. Dejala je, da vladajo med državama in njunimi ljudmi odlični odnos, skovali med zadnjim vojno, v skupnem boju zoper fašizem in nacizmom. Britanski narod občuduje boj jugoslovanskih narodov za svobodo in neodvisnost, ljudje Velike Britanije spoštujejo Tita, ki je v svojem življenju med drugim štirikrat obiskal Veliko Britanijo. Predsednica vlad Velike Britanije je v izjavi pred obiskom pri nas poudarila pomembnost madridskega pripravljalnega sestanka in kasnejše konference evropskih varnosti in sodelovanju, prav tako pa tudi pomen prizadevanja za oblikovanje nove gospodarske ureditve sveta.

Drug pomemben dogodek svetovnih razsežnosti se vrši v našem glavnem mestu Beogradu. V kongresnem središču Sava se je začelo generalno konferenco UNESCO, ki se je udeležujejo predstavniki 120 držav sveta. Pozdrav v imenu države gostiteljice je izrekel predsednik predstavstva SFRJ Cvjetin Mijatović. Generalni direktor UNESCO Mahtar M'Bow je v uvodnem govoru še posebej izpostavil vlogo Jugoslavije v sodobnem svetu ter izjemno poslanstvo njenega predsednika Titu, ki je stalno poudarjal pomen Organizacije združenih narodov in njenih specjaliziranih organizacij ter agencij. Globoko so odmevali besede predsednika našega predstavstva Cvjetina Mijatovića, ki je poudaril zgodovinsko in sedanjo povezanost neuvrščenega gibanja s plemenitimi cilji UNESCO.

Svetovni mir je ponovno okrnjen! Lokalnim spopadom in izgrevanjem stabilnosti na Daljnem vzhodu, ob izraelskih mejah, pa v Afriki in v Afganistanu se je pridružilo novo žarišče ob 1200 kilometrov dolgi meji med Irakom in Iranom, med državama, od katerih je eden pomemben člen neuvrščenega gibanja, druga pa preživila veliko notranjo krizo revolucije. Dolgo se je ob tej meji že rožljalo z orodjem terjalo in obtoževalo. Irak je preklical pogodbo o meji iz leta 1975, Iran pa je porasla bojevitost. Zaliv, imenujemo ga Arabski ali Farski, se je spremenil v bojišče, ki ni več le lokalnega značaja, ki nimajo pomena le za obe države, ampak dobiva iz ure v uro širše razsežnosti. Požar je izbruhnil na območju, ki je najbogatejše po naftnih vrednotah, kjer se pogosto kuje cena naftne in oskrbe z njo in kjer še niso pojedili apetiti velikih sil. Vojska se je razplamela zaradi nerazrešenih zgodovinskih nasprotij. Kjer le-ta niso odstranjena, nas uči zgodovina, potem tam ni zagotovil o trajnem miru. Pozabiti tudi ne gre, da sta šli na območje, ki imata na tem območju najmočnejši vojaški potencial.

Kako nevarna je začeta vojna med Irakom in Iranom, kaže stevilni pozivi k spravi. Pošilja jih varnostni svet Organizacije združenih narodov, pošilja jih generalni sekretar Organizacije združenih narodov dr. Kurt Waldheim. K prenehanju sovražnosti poziva udeleženci beograjskega srečanja UNESCO, predstavniki raznih držav in organizacij, velesili in Japonska in celo organizacija držav izvoznih naft. Svet je zabredel v tako negotov položaj, da si takšnih sredstev ne sme več privoščiti. Meja med Irakom in Iranom pa trenutno med najbolj grozčimi, da se bo razletel daleč prek meje oba držav.

J. Košček

Obnovljena kurirska postaja G-2

Jesenice — V ponedeljek, 29. septembra, bodo za Mavrami nad Pristavo v Javornškem rovtu odprli obnovljeno kurirska postaja G-22. Gre za postajo v bližini kurirske relejne poti, ki je med narodnoosvobodilno borbo povezovala partizanske enote in organe ljudske oblasti v Sloveniji ter izven nje. Pri obnovi postaje so si graditelji prizadevali ohraniti njeno nekdanjo podobo, tako da si bodo obiskovalci objekta lažje predstavljali tudi življenje kurirjev.

Postojanka na skritem kraju, vendar le dobrih 50 metrov nad gozdnino cesta za Mavrami, bo odseg v nedostopna vsakomur. Na ta partizanski pomnik bo mimoideče opozarjal smerok.

Zemljišče in les za postavitev objekta je podaril lani umrli komandir kurirske postaje G-22 Janko Vilman. drugi material in gradbene storitve pa je malo odškodnino zagotovila jeseniška železarna. Pri izgradnji kurirske postaje so sodelovali nekateri prebivalci Javornškega rovta, člani DPD Svoboda Javornik-Koroška Bela, učenci osnovne šole Kavranški kurirji NOB na Koroški Beli, še živeči kurirji, pripadniki obmejnih enot, člani Lovske družine z Jesenice in drugi občani. Skupno so opravili 420 ur prostovoljnega dela.

Svečanost ob odprtju postaje bo v ponedeljek ob 11. uri. Kulturni splet, redan zagon bodo pripravili člani kulturne skupine v osnovni šoli na Koroški Beli. Obenem bodo učenci te šole na dan pionirjev, 29. september,

Urbanistični načrt na naslednjo sejo

Vsi trije zbori občinske skupnosti Škofja Loka so na zasedanjih v ponedeljek in v sredo sklepi o umaknitvi ostankov odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka z nevnega reda. Določeno je, da bo predložen legatom obravnavo na naslednji seji občinske skupnosti.

Zato je objavljeni sklep izvedenega sveta občinske skupnosti javni razgrnitvi urbanističnega načrta, ki je bil 23. 9. 1980 obvezen ob predloženem v Uradnem vestniku Gorenjske, ne velja.

L.

Kranjska zunanjetrgovinska bilanca

Izvozna pregrada popušča

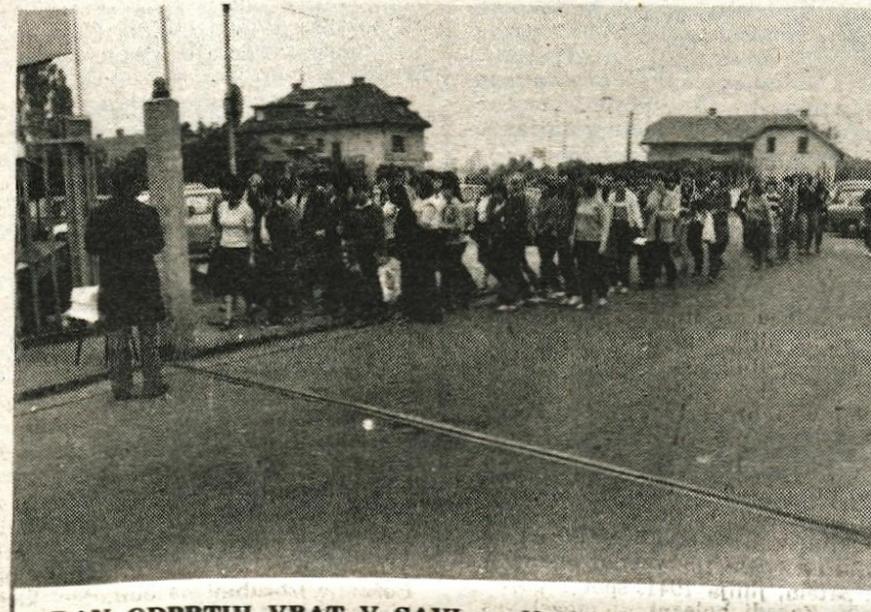
Nepopolni podatki o uvozu in izvozu nekaterih kranjskih organizacij združenega dela skazili slike polletne zunanjetrgovinske bilance, zato je dalo ponovno preverjanje ugodnejše podatke – Izvoz nad republiškim poprečjem, uvoz pa se mu približuje

KRANJ – Ko se je kranjski izvršni svet seznanil in ocenil polletne rezultate zunanjetrgovinske menjave, ni našel ugodnih besed, pa se zaradi tega odločil, da je treba to področje dodatno proučiti in ugotoviti, ali združeno delo kranjske občine ne res ne najde načina, da bi bila ta problematika blažja. Predstavniki izvršnega sveta so obiskali Tekstilindus, Planiko, Ikon, Exoterm, Zvezdo, Ibi, Savo in Iskro ter ugotovili, da Save in Planike niso posredovali točnih podatkov. Zaradi tega je zunanjetrgovinska slika precej slabša kot je v resnicu bila.

Seja kranjske občinske skupščine

KRANJ – V sredo, 24. septembra, bila v Kranju seja zborov občinske skupščine. Delegati so na skupnem zasedanju poslušali obrazložitev amandmajev k ustavi SRS, ki jo posredovala podpredsednica občinske skupščine Kristina Kobal, in nato amandmajev k ustavi SRS. Nato je predsednica komisije za plan in analize Anuška Štefanec seznanila delegate z oceno kranjskega gospodarjenja v letošnjem prvem polletju, s problematiko uvoza in izvoza ter z uresničevanjem dogovora o družbeni usmeritvi porejanja dohodka in sredstev za one dohode. Delegati so na skupnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik skupščine Stane Božič, spremembe letosnjega resoluta o razvoju kranjske občine in dela skupščinskih zborov konca leta. Prav tako so soglašali prejemom odloka o ustavonovitvi upravnega sklada za izvajanje enečine v kmetijstvu in preskrbi. Skupščinski zbori so nato razpravljali o družbenem dogovoru izgradnji in financiranju stavbe Muzeja revolucije SR Slovenije v Ljubljani, o odloku o nomski stanarini in postopnem hodu na ekonomski stanarini v tem, o opustitvi pokopalnišča na Kranju, o podelitvi velike plakete na Kranj najboljšemu filmu na narodnem festivalu športnih in štucnih filmov ter se seznanili z jeniskimi in delovnimi pogoji v obrtnikov v samostojnem delu.

jk

DAN ODPRTIH VRAT V SAVI – V okviru letosnjih jubilejev, 60-letnice obstoja tovarne in 30-letnice samoupravljanja, je delovna organizacija Sava v soboto, 20. septembra, organizirala dan odprtih vrat v obratu II. na Laborah. Delovno organizacijo si je ogledalo več kot pet tisoč obiskovalcev. Med njimi so bili družinski člani delavcev Save, upokojenci, delavci kranjskih delovnih organizacij, učenci in drugi občani Kranja in okolice, mnogi obiskovalci pa so prišli tudi iz bolj oddaljenih krajev naše republike. Med ogledom so se seznanili z izdelovanjem avtomobilskih plastičev ter drugih gumenih izdelkov, proizvodnjo umetnega usnja ter vlogo in delom v oddelku elektronske obdelave podatkov v delovni organizaciji. Delavci Save so obiskovalce seznanili tudi z osnovnimi podatki o razvoju, rasti in organiziranosti delovne organizacije.

Starostno zavarovanje kmetov v naslednjih petih letih

Razširiti krog upravičencev

V srednjeročnem obdobju 1981/85 naj bi s starostnim zavarovanjem zajeli še 22.150 kmetov, njihovih zakoncev, sorodnikov ter brezitkarjev – Več pozornosti kmetom – invalidom – Neustavnost sedanjega zakona

S kmetijsko dejavnostjo se ukvarja še preko 73 tisoč Slovencev, od tega jih prejema kmečko pokojnino le 43 tisoč. Slabost sedanjega zakona o starostnem zavarovanju kmetov je v tem, da ne izhaja iz dela kot temeljne družbene vrednote, temveč iz lastnine. Uveljavljen je sistem »ena kmetija – ena pokojnina«, ne glede na to, koliko članov gospodinjstva oz. družine se preživlja s kmetovanjem. V primeru, da je (bila) kmetija vir dohodka večjemu številu družinskih članov, se tudi pokojnina deli na več delov in takrat tudi niso neupravičeni očitki, da gre le za »socialno podporo«. Druga šibka točka zakona, ki je v veljavi, je v tem, da ne zajema kmetov – invalidov. Vsek teden smo priča, da grozljivim nesrečam s traktorji in drugo kmetijsko mehanizacijo, njenim kmetom – invalidom – ne povečuje iz leta v leto in zakon jih zato ne bi smel obiti.

Vse slabosti sedanjega zakona je prejmovali tudi ustavno sodišče SR Slovenije. Ugotovilo je, da zakon o starostnem zavarovanju kmetov (zlasti nekatera določila 17. člena) ni v skladu z republiško ustavo, zato bo nujna sprememba. Skupnost starostnega zavarovanja kmetov v naši republiki je na pragu novega srednjeročnega obdobja pripravila že vrsto predlogov, ki bi pomerni tudi premik v ustavnosti.

V prvih vrstih naj bi se razširil krog upravičencev, tako da bi pokojnino prejemali vsi tisti, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Upoštevajoč to načelo naj bi do konca naslednjega srednjeročnega obdobja zajeli v starostno zavarovanje še 22.150 kmetov in delavcev na kmetijah. Kmečko pokojnino naj bi prejemali tudi zakonci in sorodniki lastnikov posestev, zakonci pol-kmetov, prežitkarji kot tudi kmetje, ki so prepustili kmetije svojim naslednikom, četudi ti niso »čisti kmetovalci«. Večja skrb bo v prihodnjih petih letih namenjena tudi kmetom, ki so pri opravljanju svoje kmetijske dejavnosti postali invalidi. Po srednjeročnem planu skupnosti starostnega zavarovanja kmetov naj bi do konca leta 1985 vključili v zavarovanje tudi 2500 kmetov – invalidov.

Vse te predvidene spremembe naj bi bile prispevek k izenačevanju položaja delavcev v združenem delu in kmetov, predvsem pa naj bi zagotovile socialno varnost kmetov, ki je še kako pomembna za obstoj slovenskega kmečkega življa.

C. Zaplotnik

Novi podatki so ugodnejši. V Savinji je v letosnjem prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem izvoz povečal za 44,7 odstotka, uvoz pa za 6 odstotkov, v Iskri izvoz za 68,6 odstotka, uvoz pa za 9 odstotkov. V Ikonu sta se tako izvoz kot uvoz zmanjšala pod lanskim ravnenjem, v Exotermu se je izvoz povečal 53,8 odstotka, uvoz pa za 56 odstotkov, v Tekstilindusu izvoz za 46,7 odstotka uvoz pa za 19 odstotkov, v Ibjiju izvoz za 18 odstotkov, uvoz pa za 600 odstotkov, v Planiki izvoz za 5 odstotkov, uvoz pa za 75,2 odstotka, v KŽK je bil izvoz manjši kot lani v enakem obdobju, uvoz pa se je bistveno povečal predvsem zaradi uvoza opreme za sirarno in mlekarino. Zvezda pa je letos dosegla manj izvoza kot lani, po drugi strani pa tudi uvoza ni bistveno povečala. Blagovna menjava kranjskega združenega dela se je v letosnjem prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečala za 25,2 od-

stotka, od tega izvoz za 41,3 odstotke, uvoz pa za dobrih 16 odstotkov. Pokritje uvoza iz izvozem dosegla letos skoraj 70 odstotkov, kar je veliko boljše od prvotnih podatkov. Novi podatki so še vrednejši, če jih primerjamo z republiškimi. V Sloveniji se je letosnjem prvo polletje v primerjavi z enakim lanskim obdobjem izvoz povečal za 38 odstotkov (Kranj 41,3 odstotke), uvoz pa za 12,6 odstotka (Kranj 16 odstotkov, kar je nekoliko več), pokritje uvoza iz izvozem pa je znašalo v republiki 66,5 odstotka, v kranjski občini pa dosegla skoraj 70 odstotkov.

Podatki zgovorno kažejo, da izvozna pregrada popušča in da so pri zadavanju združenega dela močnejša od nje. V sorazmerno kratkem času so delovne organizacije našle načine in pota v večjemu izvozu, obenem pa znajo kljub nujnemu uvozu opreme, kar velja za Iskro, Savo in KŽK, zniževati njegov vpliv. Takšnih rezultatov ni bilo lahko doseči, saj je kranjska industrija predelovalna in kot takšna krepko odvisna od uvoza. Zato je pravilna ugotovitev izvršnega sveta, da posebni ukrepi za zdaj niso potrebni, da pa to ne pomeni uspavanja na doseženem. Kranj na tem področju vsega še ni dosegel.

J. Košnjek

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

obvešča

da bo s 1. 10. 1980

začela poslovati ekspozitura Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske, Poslovna enota Škofja Loka v Podlubniku

Ekspozitura bo poslovala: ponедeljek, torek, četrtek, petek od 12. do 18. ure

sreda od 9. do 13. ure in od 14. do 18. ure sobota zaprto

Za obnovo cest in vodovoda

Pri komunalni skupnosti Radovljica načrtujejo v naslednjem srednjeročnem obdobju predvsem obnovo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja – Sanacija blejskega jezera

RADOV LJICA – Pri komunalni skupnosti v Radovljici načrtujejo, da bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju z združenimi sredstvi za razširjeno reproducijo, amortizacijo komunalnega gospodarstva, proračunom in 25 odstotkov sredstev iz nadomestil stavbnih zemljišč zbrali skupaj 120 milijonov 700.000 dinarjev, za izgradnjo komunalne infrastrukture pa bodo potrebna še

bančna sredstva v višini 120 milijonov 600.000 dinarjev.

Z Vodnogospodarsko skupnostjo že sklenili dogovor za sofinanciranje sanacije blejskega jezera v višini 46.000 dinarjev. Tako bo skupaj zbranih sredstev v tem obdobju 287 milijonov 300.000 dinarjev.

Stevilna območja v radovljški občini imajo še probleme s pitno vodo, zato pri komunalni skupnosti načrtujejo za izgradnjo vodovodov 93 milijonov dinarjev. V Bohinju naj bi dokončali dela na vodovodu Ribčev laz – Bohinjska Bistrica, boljša pa naj bi bila voda oskrba tudi na območju Bleda. Če bi primerno zajeli Radovno, bi bila lahko pitna voda namenjena še preskrbi Lesc in Radovljice, kjer naj bi dobili dovolj vode tudi z zajetjem Završnice. Kroparsko-dobravška področje naj bi bilo preskrbljeno z novim zajetjem Kroparice.

Za izgradnjo primarnega kanalizacijskega omrežja bodo morali zbrati 194 milijonov 200.000 dinarjev. Predvsem bo denar namenjen za sanacijo blejskega jezera, za izgradnjo kanalov v Predtrgu v Radovljici ter kanalizacije Lesce-Radovljica. Začeli naj bi še z izgradnjo kanalizacije v Kropi, z izgradnjo kolektorja na področju Bohinja, nujno pa bo tudi sekundarno kanalizacijsko omrežje.

V programu kolektivne rabe predvideva komunalna skupnost sredstva iz cest in sredstva kot nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. V območju Radovljice naj bi obnovili cesto Radovljica-Lesce ter nekaj drugih cest in cestnih križišč; na Bledu naj bi končno že uredili Unionsko križišče, v Bohinju pa obnovili cesto Bistrica-Ravne. V Otočah je nujni novi most čez Savo in tudi za obnovo manjših mostov namenjajo nekaj sredstev.

Obvozna cesta v Radovljici bo končana v teh letih tudi v svojem tretjem delu do Lancovega. Pri komunalni skupnosti so razpravljali tudi o centralni deponiji in menili, da je nujna izgradnja v tem srednjeročnem programu, veljala pa naj bi 5 milijonov dinarjev.

Za obnovo cest, križišč, mostov in druge dela pa v tem srednjeročnem obdobju komunalna interesna skupnost radovljške občine namešča skupaj 56 milijonov 150.000 dinarjev.

Praznik Predosej in Suhe

Ob letosnjem prazniku krajevne skupnosti Predosej bodo predali namenu nov družbeni prostor v kulturnem domu, v prihodnjih letih pa bodo namenili največ pozornosti urejevanju telefonskega omrežja, gradnji trgovine in otroškega vrtca

PREDOSLJE – Krajevna skupnost Predosej, ki združuje krajane Predosej in Suhe, praznuje 2. oktobra svoj praznik v spomin na borce, ki so padli na Suhi leta 1942. Bogat program prireditve so pripravili za letosnjki praznik. Začele se bodo v nedeljo, 28. septembra, ko se bo pri osnovni šoli začel nogometni turnir za memorial Janeza Nogašča. V pondeljek, 29. septembra ob 16. uri se bo začela v osnovni šoli namiznotenantski turnir, naslednji dan ob isti uri pa se bo začela košarkarska tekma med Predosejami in Suho. V sredo, 1. oktobra, bosta dve prireditvi, obe pa se bosta začeli ob 16. uri: v kulturnem domu strelsko tekmovanje, v osnovni šoli pa odbojkaški turnir. V četrtek, 2. oktobra ob 17. uri bo v kulturnem domu film o Titu, ki so ga pripravili člani Fotokino kluba Duplje. Vstop bo prost. V petek, 3. oktobra ob 16. in 17. uri bosta gaiski tekmovanja za člane in pionirje, v soboto, 4. oktobra pa bo ob 19. uri slovensa sejra ob prazniku, ki bo hkrati tudi otvoritev novih družbenih prostorov v kulturnem domu. Prireditve bodo končane v nedeljo. Ob 8. uri bo začetek rekreacijske kolesarske vožnje, ob 11. uri pa proslavljena ob spominskem obeležju na Suhi, ki bo v primeru slabega vremena v kulturnem domu.

Največja pridobitev ob letosnjem prazniku je nov družbeni prostor v kulturnem domu. Uredili so ga ob dvorani. Veliko dela je bilo potrebno za urejevanje, pri opremljanju pa je pomagala osnovna šola. Sicer pa ob letosnjem praznovanju v krajevni skupnosti že razmišljajo o prihodnjih nalogah. Na prvo mesto vrščajo telefon. Denar zanj že zbirajo in upajo, da bodo v Predosejih zazvonili telefonu leta 1982. Problematična je trgovina. V smernicah prihodnjega občinskega plana je nitič, čeprav je to eden največjih problemov krajevne skupnosti Predosej. Z njegovim razreševanjem ne kaže predolgo odlašati. Želja krajanov je tudi boljša avtobusna povezava s Kranjem. Lokalni avtobus je poskusno že vozil, potem pa prenehal, obrazložitve, ali je proglašena upravičena ali ni, pa skupnost še ni sprejela. V Predosejih prav tako pričakujejo začetek gradnje novega stanovanjskega bloka, ki bo razrešil predvsem stanovanjsko stisko učiteljev osnovne šole, predolgo pa tudi ne kaže več odlašati z odločitvijo, kje bo nov vrtec za Predosej in Britof. Sedaj je v šoli, ki pa zaradi celodnevnega pouka s prostorom ni preveč na dobro.

J. Košnjek

Dragocena knjižica o Jakobu Aljažu

Popotnica na Triglav

Ni Slovenc, ki ne bi poznal Aljaževega imena. Ker ni Slovenc, ki v Triglavu ne bi gledal svoje domovine.

Jakob Aljaž je naš, ljudski. Ker je Triglav osvojil za slovensko goro, ker njegovo izročilo v srcu nosijo tisoči gornikov, ki v naročju gora najdejo notranje zadovoljstvo.

Morda se marsikdo, ki se od Aljaževega doma v Vratih, mimo Kredarice, vzpne k Aljaževemu stolpu vrh Triglava, vpraša: koliko zares poznam Aljaževe življene in delo. Odslej lahko vzame v roke knjižico »Jakob Aljaž v slovenskem planinskem izročilu«, ki jo je napisal Tone Strojin, izdal pa muzejski odbor Planinskega društva Dovje-Mojstrana.

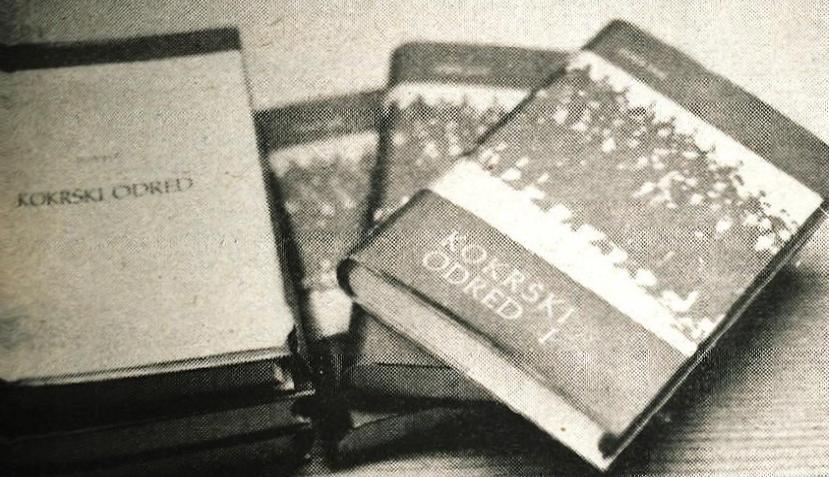
Tone Strojin je študiral na Aljažu namenil jubileju 85-letnice Aljaževega stolpa na Triglavu, 70-letnici Aljaževega doma v Vratih in 135-letnici Aljaževega rojstva. Planinsko društvo Dovje-Mojstrana je s knjižico obogatilo nedavno proslavo letosnjega dneva planinov v Vratih.

»Aljaž je postavil temeljni kamen današnjemu razmahu množičnega gorništva. Naj njegova legenda živi tudi zdaj, ko zelimo Triglav približati potrebam časa, razsežnostim današnjega gorništva in turizma ter hotenjem mnogih gornikov doma in po svetu« – lahko iz uvodnih misli izlučimo avtorjevo željo.

Začetna z domovino, opisom sveta, ki je Aljaža s svojo lepoto in tedanjem nedotaknjenostjo priklenil nase, sestavi njegov lik, naniza njegovo delo, nakar osvetil Aljažev zgled na Triglavu, v posebnem poglavju, podprt z dokumenti, opiše Aljažev borbo za Triglav in Kredarico. Tako nas pripelje do Aljaževega deleža v slovenski planinski zgodovini. »Medtem ko si je na Triglavu sam postavil spomenike v obliki planinskih koč, ki danes še kako dobro služijo svojemu namenu, pa v slovenski planinski zgodovini še vedno nima tistega mesta, ki ga zasluzi. Nemalo zato, ker pisane in sistematično razčlenjene zgodovine slovenskega planinstva in slovenske planinske organizacije še nimamo, drugič pa zato, ker so obstoječe zgodovinski viri Aljaža vedno omenjali pretežno v zvezi s Triglavom, malo pa v zvezi s Slovenskim planinskim društvom, nič pa o njegovih stikih in pobudah za planinstvo okrog Triglava in širok po Sloveniji in še dalje« – piše Tone Strojin in očira razsežnosti pomena Aljaževega dela, ki se zrcali tudi v tedanjem organizacijskem razmahu slovenskega planinstva. Ce so bili tedanji planinski možje predvsem samohodci, pa je Aljaž ljudem pokazal in odpril pot na Triglav, vabil jih je v gore in gradil koče. V svojih zapiskih je ohranil spomin na ljudi, ki so mu pomagali graditi. Tone Strojin Aljaževe sodelavce predstavlja v posebnem poglavju. Pozabil ni tudi na Aljaža kot pevca in glasbenika. Poznamo skladbo »Oj Triglav, moj dom«, ki je že kar planinska himna. Morda manj vemo o tem, da je Aljaž uglasbil več Gregorčičevih pesmi, ki so postale priljubljene tudi zato. Zbiral je narodne pesmi, bil je zborovodja, navduševal je za slovensko pesem, ne nazadnje je bil vnet sodelavec Planinskega vestnika, ki tako hrani dragocena pričevanja o Aljaževem času.

Tone Strojin je celovito zajel Aljaževo izročilo. Popotnica na Triglav, je sam v uvodu poimenoval knjižico. Napisana je za vsekogar. Dragocena pa je tudi zato, ker jo je napisal v času, ki je za Triglav spet zelo pomemben. Poteke široko zasnovana »Slovenska akcija za povečani Triglavski dom in za tovorno čitnico na Kredarico, Staničev dom in Planiko, ter akcija za sprejem zakona o razširjenem Triglavskem narodnem parku. Mar nam Aljažovo izročilo ne govori prav o tem, da je treba gorniku zgraditi postojanke, mu preskrbeti oskrbo in prenosiče ter ohraniti Triglav kot simbol in goro.

M. Volčjak

Izšla je knjiga o Kokrškem odredu. – Pretekli teden so predstavniki Partizanske knjige v Ljubljani novinarjem predstavili najnovejše delo partizanskega pisatelja Ivana Jana – Kokrški odred. Ocenili so, da je to doslej najbolj popolno delo o revoluciji in borbi na Gorenjskem, saj seže prav od stavki leta 1936 do zadnjih bojev maja 1945 na Koruških, kjer je bil Kokrški odred prvi prisoten. Knjiga je izšla v treh delih, na 1662 straneh, opremljena s 446 fotografijami in 37 skicami. Naklada je 4000 izvodov. Prodajala jo bo Partizanska knjiga, delno pa tudi aktivi Kokrškega odreda. Cena je sicer visoka, 1.300 dinarjev, vendar bi prav zaradi svoje bogate vsebine, do potankosti obdelanih dogodkov, ki so vplivali na usodo vseh Gorenjev, ne smela manjkati v nobeni naši knjižnici, v nobenem gorenjskem domu. – D. D.

Priznanje muzejem radovljiske občine

RADOVLJICA – Muzeji radovljiske občine so se na III. mednarodnem specializiranem sejmu čebelarstva v

Somboru v začetku septembra predstavili s potupočno razstavo panjskih končnic in manjšo zbirko iz čebelarskega muzeja v Radovljici. Za predstavitev je potupočna razstava najvišje ocenjena in je zato prejela prvo nagrado. Muzeji radovljiske občine pa so za sodelovanje na tej veliki mednarodni čebelarski prireditvi prejeli tudi posebno diplomo Čebelarskega združenja Bačka iz Sombora.

Pestra amaterska dejavnost

V Ribnem pri Bledu dela v okviru Delavsko-prosvetnega društva 70 članov v različnih sekcijah – Letos še abonma

Ribno pri Bledu – V okviru Delavsko-prosvetnega društva Rudi Jedretič Ribno deluje šest sekcij: tri dramske, likovna, folkorna in recitatorska skupina. Vsaka skupina ima svoj program dela, ki ga dosledno uresničuje.

Kulturni koledar

KRANJ – V Mali galeriji in Stebriščni dvorani Mestne hiše bodo drevi ob 18.30 odprli razstavo del 26 avstrijskih umetnikov, slikarjev in grafičev, med njimi vrsta mednarodno znanih in priznanih, katerih dela so bila nedavno predstavljena na jubilejni proslavi Klavdija v Sentprimozu, koncem oktobra pa bodo razstavljena v celovški galeriji Hildebrand. Razstava, ki jo gosti Gorenjski muzej nosi naslov »... dolžnost do upora«. V galeriji Mestne hiše pa bodo ob 19. uri odprli razstavo fotografiskih del Andreje Peklaj.

V ponedeljek, 29. septembra, ob 18. uri bo v renesančni dvorani Mestne hiše srečanje z Ivanom Janom ob izidu njegove monografije o Kokrškem odredu. Pred razgovorom, ki so ga pripravili Gorenjski muzej, Osrednja knjižnica Kranj in Partizanska knjiga Ljubljana, bo avtor v knjigarni Mladinske knjige v Kranju ob 17. uri podpisoval knjige.

V Iskrini avli na Laborah je odprta razstava del likovnikov, članov Dolika z Jesenic. S 33 deli se predstavlja 16 likovnikov. Razstava bo odprta do 3. oktobra.

RADOVLJICA – Od meseca septembra naprej so muzeji radovljiske občine odprti v pooldanskem času do 17. ure. Tako lahko Čebelarski muzej z Linhartovo sobo v Radovljici obiščete vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure, Kovaški muzej v Kropi vsak dan od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure. Muzej talcev v Begunjah pa vsak dan od 8. do 17. ure. Ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure je odprt Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici. Šivčeva hiša v Radovljici je odprta ob sobotah od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure, v času razstav pa vsak dan ob istih urah.

Ribno – V soboto, 27. septembra, bo v zadružnem domu v Ribnem, pri Bledu zanimiv Večer narodnih pesmi, plesov in besede. Večer pripravljata domača dramatska skupina in folkloristi iz Ribnega. Obenem bodo v zadružnem domu odprli tudi razstavo Gorenjska narodna noša. Razstava bo odprta do 5. oktobra.

GORENJA VAS – V nedeljo, 28. septembra ob 10. uri bodo v galeriji Ivan Tavčar gorenjevaške šole odprli razstavo del slikarskega krožnega, ki dela pod vodstvom mentorja Vlastja Simončiča pri Fotoklubu Gorenja vas. Svoja dela bodo predstavili mladinci: Renato Gorjan, Helena Markelj, Boris Vodopivec, Vida Wildman, Jelena Jenko, Tadeja Pintar, Damjana Ferlan in Urška Trček.

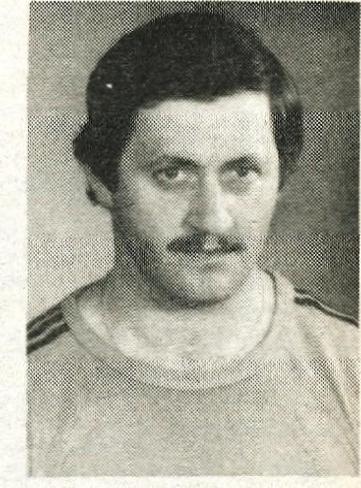
KOKRICA – Danes ob 16. uri bodo v kulturnem domu na Kokri odprli razstavo »Vsekrajan razstavlja«. Odprta bo do nedelje, 28. septembra, do 19. ure. Pripravili so jo prizadevni člani turističnega društva, predstavili bodo del dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo krajanji v prostem času. Preko sto razstavljalcev s Kokrico, Mlake, Ilovke, Bobovko in Tatincu bo predstavilo ročna dela: prte, gobeline, izdelke iz lesa ... ter zbirke starih predmetov in kmečkega orodja. To bo že druga razstava del krajanov in sodeč po lanskoletnem zanimanju bo dobro obiskana. Izkušček bo namenjen dejavnosti turističnega društva in na kupu narodnih noš.

Članska dramska skupina pripravlja Partizansko komedijo Šeuke pa ne, pravi prizadevni predsednik društva Rado Mužan, »predvidevamo, da bo bomo pripravili v režiji Mirana Kende in jo uprizorili dvajsetkrat na odrih radovljiske, jesenške in škofjeloške občine. Mladinska dramska skupina pripravlja deli Rdeče in modro v mavriči ter Plesoči osliček, pri katerem bo nudila pomoč tudi Glasbena šola v Radovljici. Plesoči osliček bo na sporednu ob novem letu, režiral pa bo Alenka Bole-Vrabec, medtem ko bom delo Modro in rdeče režiral sam, premiera pa bo novembra. Z vsako predstavo se nameravamo predstaviti dvajsetkrat.

Pionirska dramska skupina, ki deluje v okviru našega društva, se bo ob novem letu predstavila z delom Ostržek. Likovna sekacija dela že pet let in vsako leto pripravi po pet razstav domačih in tujih avtorjev ter razstavo ročnih del. Recitatorji sodelujejo na štirih proslavah letno, folkorna skupina pa pleše pod mentorstvom Tončke Maroltov. V tem letu nastopa deset parov otrok, naučili pa so se dva spleteta narodnih pesmi in že uspešno nastopali na raznih prireditvah, turističnih in drugih ter na proslavah. Mladi imajo za seboj že 35 nastopov, pripravljajo pa nov program. Naša želja je, da bi v prihodnje usposobili še odraslo folklorno skupino.«

»Lani ste imeli v okviru društva, kjer aktivno dela 70 članov, več kot sto različnih prireditiv, kar je za amatersko skupino izredno veliko. Kako je kaj z obiskom in kako ste si zamislili akcijo abonmaja, ki jo uvajate v letošnji sezoni?«

»Obisk je bil vedno zelo dober – ocenjujemo, da si je predstave ogled-

Rado Mužan

dalo povprečno okoli 150 ljudi. Upamo pa, da bo obisk zdaj, ko smo se odločili za abonma, še večji. Z abonmajem si želimo predvsem večjo kvaliteto ter večji obisk. Tako bomo organizirali Teden kulturnih večerov, novoletne kulturne večere za otroke, v okviru abonmaja pa bo 15 lastnih predstav, gostovanja jesenskega in kranjskega gledališča in drugih amaterskih društev. Načrtujemo deset gledališčnih predstav, dve folklorni prireditvi, dva koncerta in instrumentalni večer. Do novega leta bo sedem predstav, v naslednjem letu pa še osem. Cena abonmaja je 200 dinarjev, ljubitelji gledališča ga lahko plačajo v dveh obrokih, mi pa se bomo potrudili, da bodo predstave zanimive, vabljive in kvalitetne.«

Delavsko prosvetno društvo Ribno sodi med najboljša amaterska društva na Gorenjskem – a ne le zaradi številnih prireditiv, temveč tudi zaradi kvalitete, ki so jo sposobni prikazati na odru. Njihova prizadevanja pozdravljajo ne le domačini, temveč tudi vsi drugi, ki si v zadružnem domu v Ribnem radi ogledajo njihove predstave ali jim zaproskajo na prireditvah v drugih krajev občine. Delovni zanos in zagoton je v Ribnem očiten in prav bil, ko bi jim tudi v prihodnje dali vso moralno in materialno podporo.

D. Sedej

Folkorna skupina iz Ribnega

RTV LJUBLJANA ZALOŽBA KASET IN PLOŠČ

ŠTIRJE KOVAČI LUČI SLOVENJ GRADCA

LUDVÍK KOMÁŘÍK

ŠTIRJE KOVAČI LUČI SLOVENJ GRADCA

LD 0596

Borci Kokrškega odreda

Te dni je izšla kronika Kokrškega odreda. Borci tako prvega kot drugega odreda bodo prejeli knjigo, ki obsega tri dele, brezplačno. Ker pa kljub zbiranju podatkov še vedno nimamo popolnih seznamov borcev, prosimo vse, da svoje naslove sporoče takoj, najkasneje pa do 10. oktobra letos, občinskim odborom ZZB NOV Jesenice, Radovljica, Tržič, Kranj in Kamnik, iz ostalih krajev pa ravnatelju osnovne šole »Kokrškega odreda« Križe, Janezu Ribnikarju (pošta 64294).

Da bi mogli urediti sezname, v katerih so bili doslej pomotoma tudi taki, ki niso bili v odredu, po drugi strani pa vemo, da v njih še nekaj imen borcev manjka, naj vaši podatki vsebujejo naslednje:

- priimek in ime ter ilegalno ime (če ga je imel)
- čas in kraj rojstva
- od kdaj je bil v Kokrškem odredu in do kdaj, in sicer:
  - v kateri četji in bataljonu
  - v kateri in kakšni delavnicu odreda (čevljarska, puškarska itd.)
  - v kateri ambulanti ali bolnišnici (»A« ali »B«)

• na kateri odredni kurirski postaji (»A«, »B«, »C«, »D«, »E«, »F«, »G«). Vendar te postaje ne mešati s postajami »G« ali drugimi!

• na kateri obveščevalni točki (OT) odreda

• v štabni patrulji oziroma zaščiti (politične organizacije terena tu ne pridejo v poštev)

Ker je glede tega v dosedanjih podatkih precej nejasnosti, je najbolje, če dopišete, kdo je bil tedaj komandir ali politkomisar, kdo komandant bataljona (ali politkomisar), kdo vodja kurirske postaje, delavnice ali obveščevalne točke.

Pri tem pazite:

- prvi Kokrški odred je obstojal od 18. junija 1942 do 14. januarja 1943

- drugi Kokrški odred pa je deloval od 27. avgusta 1944 do 12. maja 1945

Od tega, kako hitro in kako natancne podatke bomo dobili, je odvisna tudi delitev knjig, zato prosimo, da se takoj odzovete. Način delitve bo sporočen kasneje.

Odbor Kokrškega odreda

Plašči na radovljiškem smetišču — Kakor kaže po odpadkih, ki jih odvremo na divja ali legalna smetišča, marsikomu izmed nas ni prav nič hudega, celo nasprotno: imamo toliko, da celo popolnoma dobra in uporabna — čeprav manj moderna — oblačila mečemo proč. Na radovljiškem odlagališču pri Podvinu smo našli te povsem dobre zimske plašče in zimske škrornje med ostalimi odpadki. Menda bi jih bila vesela vsaka organizacija Rdečega križa, ki v akcijah vedno zbira oblačila za tiste, ki jih danes v svetu še vedno hudo potrebujejo, ne pa da jih mečemo na smetišča. — Foto: F. Perdan

Krajevne želje

Radovljica — V radovljiški občini so krajevne skupnosti že oblikovale elemente razvoja za srednjeročno plansko obdobje. Od 20 krajevnih skupnosti jih je kar 9 krajevnih skupnosti zapisalo, da namegravajo razpisati krajevni samoprispevki. Le v krajevnih skupnostih Kropa in Radovljica so opredelili prispevno stopnjo, v ostalih krajevnih skupnostih pa so le omenili, da predvidevajo poleg ostalih investicijskih sredstev tudi sredstva, zbrana s samoprispevkom.

V krajevni skupnosti Gorje naj bi poleg ostalih investitorjev sredstva krajevnega samoprispevka namenili predvsem za asfaltiranje cest ter komunalno infrastrukturo, za športna igrišča, v krajevni skupnosti

Koprivnik za asfaltiranje cest, v Kropi za kanalizacijo in sanacijo hudournikov, rekonstrukcijo cest, razširitev pokopalnišča, za dodatni TV program in za druga dela. Na Lancovem pripravljajo rekonstrukcijo cest v Ravnicu, obnovo in asfaltiranje cest na Zgornjem Lancovem in Zgornji Lipnici, izgradnjo avtobusnih postajališč in primernejšo kanalizacijo, v Lescah komunalno ureditev, na Ljubnem pa razširitev pokopalnišča in izgradnjo mrliske vežice. V Mošnjah imajo v načrtu otroški vrtec ter adaptacijo gasilskega doma, v Radovljici pa izgradnjo plavalnega bazena in kegljišča. V Stari Fužini pa bi želeli kulturni dom z nekaj prostori za dejavnost krajevne skupnosti in otroški vrtec.

D.S.

za vedenje na koncu prejšnjega meseca vozijo po sodobnejši vaški cesti. Res, da še nima asfalta, vendar je dobro utrjena in dovolj široka. Na pridobitev so vaščani ponosni še bolj zato, ker so precej denarja in dela prispevali sami. Glavni delež naložbe pa je nosila občinska komunalna skupnost in skupščina občine Tržič. Krajanji upajo, da bodo kasneje zbrali dovolj denarja tudi za asfaltiranje.

Za asfaltiranje cest skozi Čegeljše so krajanji že našli način, kako bodo zbrali denar. Največ, to je okrog 280.000 dinarjev, naj bi prispevala občinska komunalna skupnost, 130.000 dinarjev krajevna skupnost Ravne, ostalo pa prebivalci s prostovoljnim delom. Pri tem pričakujejo tudi pomoč mladinskih delovne brigade Kokrški odred.

J. Kepic

Obnovili brezjansko cesto

Brezje pri Tržiču — Krajanji Brezje se od konca prejšnjega meseca vozijo po sodobnejši vaški cesti. Res, da še nima asfalta, vendar je dobro utrjena in dovolj široka. Na pridobitev so vaščani ponosni še bolj zato, ker so precej denarja in dela prispevali sami. Glavni delež naložbe pa je nosila občinska komunalna skupnost in skupščina občine Tržič. Krajanji upajo, da bodo kasneje zbrali dovolj denarja tudi za asfaltiranje.

Obnovljena cesta je zadnji uspeh Brezjanov, ki si prizadevajo za boljše življenje v svoji krajevni skupnosti. Tako so s skupnimi naporji in s pomočjo širše družbene skupnosti zgradili že družbeni in gasilski dom, prostor za odkup mleka, kupili so gasilski avto in črpalko za vodo.

V naslednjem srednjeročnem obdobju nameravajo Brezjan urediti lokacijski oziroma zazidalni prostor, zgraditi novo trgovino, ki je začasno preseljena v dom družbenopolitičnih organizacij, v načrtu pa imajo še nakup dveh kontejnerjev in asfaltiranje približno štiri kilometre krajevnih cest.

M. S., D. P.

Zaradi slabih pogojev dela so že s prvim majem zaprli Centralovo špecerijsko trgovino pri Resmanu v Naklem, pred dnevi pa so odprli prenovljeno in na novo opremljeno. Povečati se ni dalo, je pa zdaj funkcionalno dosti bolje urejena. Pol milijona so stala vse dela in oprema. Pri Centralu pravijo, da bo potem, ko bodo Živila zgradila v Naklem svojo trgovino, ta njihova trgovinica specializirana bo za delikatese. Bo pa še naprej Centralova trgovina pri Resmanu v Naklem odprta tako kot doslej, torej v soboto do 16. ure in ob nedeljah od 7. do 11. ure. (dd) — Foto: F. Perdan

Stroji jih družijo v delu

Kmetje v Zabreznici imajo prvo in edino strojno skupnost v jeseniški občini — Njeno delovanje omogoča gospodarno izkoriščanje kmetijskih strojev — Za skupnost želijo pridobiti še več kmetov in novih strojev — O poslovanju skupnosti prioveduje njen predsednik Janez Kunčič

strojne skupnosti Anton Dolžan, Ana Urh s sinom Janezom, Anka Martinjak s sinom Stankom in Hermann Rakar s sinom Stanetom, vsi iz Zabreznice.

• **Kateri stroje ima vaša skupnost in na kakšen način ste prišli do njih?**

• Podpisniki pogodbe skupno razpolagamo s trosilnikom hlevskega gnoja, trosilnikom mineralnih gnajil, sodom za gnojevko in rezarem, napravo za rahljanje zemlje. Za nakup strojev smo od Gozdnega gospodarstva na Bledu dobili 14 milijonov starih dinarjev posojila. Vsak član bo v petih letih odpplačal enak del posojene vsote, prvi obrrok pa je dolžan nakazati začetek prihodnjega leta. Obenem smo se člani skupnosti kot kooperanti Gozdnega gospodarstva zavezali oddajati letni prirastek lesa tej blejski delovni organizaciji.

Dodam naj, da je to najugodnejša možnost za nakup strojev, hkrati pa je edino skupno izkoriščanje strojev gospodarno. Strojna skupnost, prva in edina v jeseniški občini, bo prav gotovo pripomogla k razvoju kmetijskega gospodarstva slehernega člena.

• **Kakšne pravice in dolžnosti imate člani skupnosti?**

• Člani smemo uporabljati skupne kmetijske stroje po vrstnem redu, ki ga določimo vsak teden sproti. Ponavadi se ob nedeljah dogovorimo, kdaj bo kdo uporabil določen stroj. Kadar so stroji prosti, jih lahko posodimo v uporabo nečlanom skupnosti, ki pa morajo v zameno vložiti četrtinu s stroji skupnosti prisluženih sredstev v skupno blagajno.

Stroje smo dolžni skrbno uporabljati, čistiti, vzdrževati in popravljati. Doslej okvar in popravljeni še nismo imeli.

• **Kako strojna skupnost posluje in v kolikšni meri so stroji izkoriščeni?**

• Posamezni člani smo zadolženi za spravilo določenega stroja, saj zamenjati ni možnosti, da bi vse stroje hrаниli na enem mestu. Kot predsednik skupnosti vodim evidenco o

obratovanju in vzdrževanju strojev zastopam skupnost pri sklepov pogodb.

Vse prihodke in izdatke boste blagajnik Anton Dolžan, tajnik Stane Rakar, delo skupnosti pa zavzemata Janez Urh in Stanko tinjak.

Skupni stroji zaenkrat niso izkorisčeni. Uporabljalo bi jih vsaj še pet kmetov.

• **Ali je možen sprejem članov v skupnosti?**

• Seveda, vsak vaščan, ki se s kmetijsko dejavnostjo — je v Zabreznici prek dvajset prispeva ustrezen delež k še nezazirani vrednosti strojev skupnosti. Predvideno pa je skupnost ob sprejemu novih čupi tudi nove stroje.

• **Opisite še načrte skupnosti bodoče delo!**

• Delo skupnosti bi izboljšal novih strojev: traktorske skupce, sadilca in pobiralca krompirja, sadilca silažne koruze ter kompresorja. To bi namreč povečalo zanimanje drugih kmetov za skupnost; predvsem mlajših, ki tudi nove stroje.

Janez Kunčič je bil pobudnik za ustanovitev strojne skupnosti kmetov v Zabreznici

Rock-festivalsko vzdušje

Mladinska organizacija iz Preddvora je bila organizator letnega srečanja gorenjskih rock skupin. Po Šenčurju in Mostah se rock festival ustavljal v Preddvoru, na travniku ob robu Korotan, nedaleč od zdravstvenega doma. (Ob tej priložnosti bi lahko nujno vratila na stežaj odprtih, saj bolnikov — beri: alkoholno omamljenih, že po enourinem »ščopanju ni manjkalo.« Propagandni stroj je delo opravil solidno, saj se je na srečanju zbral nekaj sto gledalcev, poslušalcev in opazovalcev. Nekateri so prinesli s sabo pomembne stivalski revizije — spalno vrečo, druge v bojažni, da na prizorišču bo pijače, tudi »flaškone.« Potem se je pričelo. Kratke rezime počeli prirediti bi se glasil: srečanje gorenjskih rockerjev je tako drugačje razgibalo vsakdanji utrip Preddvora in okoliških vas. Ljudje se še širinjajo dne po končanem dogodku z besedami in vprašaji k prvemu festivalu v domači vasi.

O glasbeni vrednosti srečanja je v časniku poročalo že naš slavec, naključnega obiskovalca je pritegnilo vrsto drugih stvari, ki dajale ton festivalskemu ozračju. V prvi vrsti je treba povedati, da bila publike zelo raznorstna, da pa je vsekakor imela vrsto skupnosti, ki bi jih lahko strnili v skupke rock-festivalskih zvestov. Malo je bilo med obiskovalci takih, ki bi prišli v Preddvor iz glasbenih radovednosti, več jih je hotelo popoldne in večer izkoristiti za kanaliziranje svojih skritih nasilniških sposobnosti, za razvajanje svojih čednih pivskih navad in verbalnih zmožnosti. Ze kar po pričetku srečanja — na odru so bili ravno najstniki iz Ljubljane, se je med člani skupine in mojstrom za »mixerjeme razvila« delo dialoga. Obe strani sta v javnem besednjem spopadu, ki so zvočniki ponesli daleč naokoli, uporabili obsežen repertoar preizrazov, slovenskega in neslovenskega izvora. Nepretirani more so v tem navzkrižnem ognju občutili večje zadovoljstvo kot ob gladnabudne druge.

Črni oblaki nad Storžičem, pripravljeni da vsak trenutek uhiči in poškropijo ljubitelje rocka ob Korotanci, so vzdružali. Ni pa to uspel, prireditvi, ki se je moral predčasno zaključiti, tako da so nekateri izvajalci ostali brez nastopa, poslušalci pa prikrajšani za nadaljnje glasbene užitke in nova doživetja. Za vse to je krivo »naelektrofestivalsko ozračje«, ki so ga postopoma (pivo na pivom) ustvarili maligani obremenjeni in omamljeni posamezniki. Teh pa na srečo v Preddvoru ni bilo malo. Eksplodiralo je v večernih urah in takrat pod težo mladenci klonili tudi steber z razmeščenimi reflektorkami. Klavrn konec festivala.

Mladi so se zabavali po svoje, nihče jih pri tem ni omejeval in kratil njihovih pravic, toda s svojim obnašanjem in početjem, pripeljalo tudi do predčasnega zaključka prireditve, so morda predaleč. Temu bo zagotovo pritrdiri tudi šofer rednega avtobusa relacije Kranj-Zgornja Bela. Le stežka se je prebijal po cesti na prireditvijo, na postaji v Preddvoru pa je moral dva celo posmodne, da hotela nasilno in brez vozovnike koristiti njegove in Alpetov usluge. Krajanji Preddvora so vso stvar opazovali le od daleč in niso zlombno pripomnili, da v sreči gnezdo ne velja bezati. Organizatorji, mladinci Preddvora, pri tem niso mogli narediti več kot da poskrbeli so za nastopajoče in obiskovalce, postavili redarsko službo in organizirali prevoz iz Kranja z izrednim avtobusom. Toda predtev vendarle ostaja v spominu z neprijetnim priokusom ...

Cvetko Zaplotnik

Izjemen uspeh v Alpini

Žirovci prekosili sami sebe

V ponedeljek ob 6. uri so delavci temeljne organizacije Obutev Žirovki Alpini prišli na delo in celo delati kot katerikoli drugi delovni dan. To ne bi bilo nič nedavnega, če ne bi ogenj le štiri pred tem uničil montažni, osem strojev, veliko delovnega orodja, repromaterial, ki je v hali, instalacijske naprave del taka. Od vročine so popotudi strešna stekla. Čeprav da je ni ocenjena, računajo, jo bo nekaj milijonov dinar-

Zagorelo je v četrtek ob štirih zjutraj. Požar je pri rednem nočnem hodu opazil čuvaj in takoj sprožil alarm. Že nekaj minut zatem so bili kraju požara prvi gasilci, člani prostovoljnih gasilskih društev iz Dobrakeve in Žirov in njihovi spreti in izvezbanosti gre zahvala, da požar ni razširil na druge dele tovarne. Požar so uspeli pogasiti še prihodom svojih kolegov iz Kranja, ki so prihiteli v Žiri že pred uro.

Dve uri zatem je stekla akcija odpravljanje posledic požara. Delavci, ki so prišli zjutraj na delo, so najprej očistili halo peš in saj, da so lahko ocenili skupno škodo in naredili programe popravila. Zastavili so si da bi v ponedeljek stekla zapravljajo. Nihče pa si temeljne organizacije Obutev Jaka Bogataj. »Vsak je vedel za svoje delo, nobenega ni bilo potrebno priganjati in mu kazati kaj naj dela. Vsi namreč vemo, da je Alpina naš kruh in, da je od nas samih odvisno, kako debele bodo njegove rezine.«

Delavci Alpine so v štirih dneh obnovili montažno halo — Opravili so skoraj 5000 prostovoljnih delovnih ur — V ponedeljek je delo normalno steklo — Nov tekoči trak mogoče že v enem mesecu

ci iz drugih kolektivov, vendar je opravljeno delo preseglo vsa pričakovana,« je dejal direktor Alpine Tomaž Košir. »Vsek je delal s takšnim zanosom, kot bi delal pri sebi doma. V štirih dneh je 500 delavcev opravilo skoraj 5000 prostovoljnih delovnih ur. Vstavili smo 1500 kvadratnih metrov novih stekel, napečljali 1000 metrov novih električnih kablov in drugih instalacij, položili 150 kvadratnih metrov novega parketa, prebelili stene in strop, obnovili stroje, ki se jih je še dalo usposobiti in postavili novo proizvodno linijo.«

»Delovna zavest je bila izredna,« je ob tem dejal vodja temeljne organizacije Obutev Jaka Bogataj. »Vsak je vedel za svoje delo, nobenega ni bilo potrebno priganjati in mu kazati kaj naj dela. Vsi namreč vemo, da je Alpina naš kruh in, da je od nas samih odvisno, kako debele bodo njegove rezine.«

Hilda Pečelin

Na požar spominja le še kup železja na dvorišču.

je bila nedelja. Žirovci smo se vedno znali združiti, če je bilo potrebno, če pa gre za našo tovarno pa vsi vemo, da ni kaj premišljevati.«

Oviro v proizvodnji predstavlja le še transport, vendar se že dogovarja z Rogom, da bi jim čimprej naredili nov tekoči trak. Skupšči se bodo celo dogovoriti, da bi jim katera od obutvenih tovarn odstopila vrstni red in bi tako trak dobili že v enem mesecu in ne šele decembra.

»Če ne bi sami poprijeli,« pravi direktor, »bi popravilo trajalo

najmanj dva meseca. Saj bi samo za zbiranje ponudb in dogovarjanje porabil najmanj štirinajst dni. S tem pa bi škoda zaradi začetka v proizvodnji kaj hitro dosegla nekajkratno vrednost škode zaradi požara. Zato smo se Žirovci odločili drugače in smo najprej poprijeli za delo. Dogovarjali se bomo lahko kasneje.«

L. Bogataj
Slike: F. Perdan

Janez Smeh

»Nekaj nut čez štiri je bila ura, ko sem pritekel pred tovarno. Najprej sem stekel h glavnim stikalom in izkuščil električno,« pripoveduje Janez Smeh. »V tem so svoje delo že začeli gasilci in požar je bil hitro počašen. Potem pa smo se kar lotili dela. Dogovorili smo se, da delaveci, ki trenutno nimajo dela, odidejo domov in jih bomo poklicali tedaj, ko jih bomo potrebovali. Najprej smo halo očistili, potem smo odstranili zgorel trak in stroje ter stekla. Za popravilo oken smo pod stropom postavili viseče odre in najbolj zgovorno govorili o obsegu teh del podatek, da smo zanje porabili prek 30 kubikov desk. Ko so zamenjali stekla, smo vse še prepleskali. Ob tem najpovem, da so delavci Obutnika, ki so zastekljevali okna povedali, da bi brez pomoči delavcev Alpine, potrebovali za to delo najmanj mesec dñi.«

»Prva dva dni so delali predvsem moški, ker so bila dela težja,« pravi Hilda Pečelin. »Ženske pa smo prišle na delo v nedeljo, ko je bilo na vrsti pospravljanje. Nič nisem pomislila, da ne bi bilo treba priti, čeprav

Nadležen lomskega praha

Krajani iz Loma in okoliških naselij v prihodnjih petih letih načrtujejo dokončanje ceste skozi dolino, gradnjo trgovine in telefonskega omrežja ter ureditev prostorov za otroški vrtec — V nedeljo so krajevni praznik zdržali z jubilejem šole in pionirskega odreda ter odkrili ploščo kurirski postaji G-34 pri Pavšelu

Uspehe, težave in načrte krajjanov je predstavil Janez Meglič, predsednik sveta krajevne skupnosti Lom

Vzhodno od Tržiča so ob vaški poti v dolini Lomščice in nad njo v treh večjih naseljih — Lom, Potarje in Grahovše — raztresene domačije, ki blizu štiristoemdeset prebivalcev združujejo v krajevno skupnost Lom.

Svetljše lise na pobočjih visokih planin so senožeti in pašniki. Polj je malo. Kmetje, kar jih je še ostalo, črpojajo dohodek največ iz gozdov, sicer pa so skoraj vsi zaposleni v tržiških tovarnah.

Problem številka ena v krajevni skupnosti je cesta, ozka in strma, ki avtomobili dviga oblake prahu. Ti so zlasti pogostti in nevšečni ob sobotah in nedeljah, ko skozi naselja drvijo ljubitelji narave, ki jih privabljajo lepa planina Javornik, Storžič in osamljene jase med gozdov.

Cesto od Loma so začeli posodabljati že 1975. leta. Nova trasa je zahtevala tudi nekaj zemlje, za katere pa vsi lastniki še do danes niso dobili odškodnine.

Cesta ne dviga samo prahu, pač pa je večkrat tudi strgana. To se dogaja posebno ob večjih nalinjih in pozimi. Opravila oziroma vzdrževanje pobere večino denarja, ki ga krajevna skupnost dobi od občinske komunalne skupnosti, tako da za druge ceste, vseh skupaj je okrog enajst kilometrov, največkrat zmanjka.

Krajani upajo, da bodo cesto lahko dokončali in nanjo položili tudi asfalt, v naslednjih petih letih. Računajo na denar iz novega občinskega samoprispevka, iz katerega naj bi predvidoma, če se bodo delovni ljudje zanj odločili, finančirali gradnjo komunalnih naprav v tržiških krajevnih skupnostih.

Ozka in strma cesta zdaj prinaša še eno neprijetnost. Avtobus vozi samo do spodnjega dela Loma in obrne pri domu družbenih organizacij, tako da morajo krajani, ki živijo više nad dolino, precej dolgo poteščati do njega. Pozimi, ko zapade sneg, avtobus ne pride niti do doma.

Telefon imajo samo v osnovni šoli. Svet krajevne skupnosti je pred časom izvedel anketo in pridobil petindvajset krajanov, ki so pripravljeni prispevati za napeljavo telefonskih priključkov. Razširitev telefonskega omrežja so zapisali v novi srednjoročni plan.

Zelo radi bi dobili tudi trgovino. V krajevni skupnosti se vsi zavzemajo začenj, posebno še starejši ljudje, ki nimajo avtomobilov in jim vsakodnevno nakupovanje osnovnih življenjskih potrebščin v Tržiču dela precej preglavic. Svet krajevne skupnosti je že začel pogovore z Mercatorjem, ki bi bil pripravljen graditi, če bi za trgovino vsaj deset odstotkov denarja prispevala krajevna skupnost in če bi uspel zbrati polovico vsote s krediti.

V Lomu, ki je od Tržiča oddaljen tri kilometre, in v sosednjih naseljih življenje ne zamira, kot je to znacilno za nekatere druge odročne kraje. Rastejo nove hiše, ki jih gradijo domačini in meščani, še več zanimanja za gradnjo pa bo gotovo prinesla boljša cestna povezava.

Dobre pogoje ima krajevna skupnost Lom tudi za razvoj zimskega turizma. Na planini Javornik, kjer se poleti pase živila, člani pašne skupnosti in športnega društva Lom dograjujo kočo, v kateri bi se pozimi lahko pogreli in pokrepčali smučarji. Na planini so namreč izvrstni smučarski in sankaški tereni, ki bi jih lahko obogatili s prenosnimi žičnicami, kajti na gradnjo zahtevnejšega sistema vsaj nekaj let še ne bodo mogče misliti.

Krajani so pred petnajstimi leti v Lomu postavili dom družbenih organizacij. V njem se odvija živahnja dejavnost sveta krajevne skupnosti, krajevne konference socialistične zveze delovnega ljudstva, mladinske organizacije in zvezde borcev. Svet in družbenopolitične organizacije sodelujejo pri načrtovanju vseh pomembnejših akcij in pri reševanju ključnih vprašanj. Dom, ki sicer že kliče po manjših popravilih, je odprt vsakomur, ki je pripravljen delati.

Tako tudi za prostovoljno gasilsko društvo, ki bo prihodnje leto slavilo delovni jubilej ali za kulturnoumetniško društvo, ki bi potrebovalo nekoliko stare zagnanosti.

Lomljani so ponosni na svojo štirirazredno osnovno šolo in hvaljeni učitelji, ki ju »podeželjev ne moti. Sola, ki je stara petdeset let, ima vrsto sodobnih učnih pripomočkov. Bolje je opremljena kot katerakoli druga podružnična šola v tržiški občini, morda celo bolje od marsikaterje osemletke. Za to skrbijo šest pokroviteljev: ljubljanska Termika, Elektrotehna, Tobak, Držav-

na založba Slovenije, Imko in Sport-oprema. Pokrovitelji darujejo učencem tudi vse učenike, zvezke in druge šolske potrebščine, prispevajo denar za njihove izlete, jih vabijo v svoje kolektive.

Krajani nameravajo v prvem nadstropju osnovne šole preurediti del prostorov v otroški vrtec, ki bi lahko spejal petnajst do dvajset lomskih in okoliških malčkov. S tem bodo razbremenili velikih skrbcev precej zaposlenih staršev.

V nedeljo so v krajevni skupnosti praznovali. Obletnico osvoboditve so povezali z jubilejem šole in s 15. obletnico pionirskega odreda G-34, ki je dobil ime po partizanski kurirski postaji. Na slovesnosti so se zbrali nekdanji kurirji, pokrovitelji osnovne šole, učitelji, ki so delali v njej in krajani.

Ob tej priložnosti so na pročelju Pavšelne hiše odkrili ploščo kurirski postaji G-34, podelili spominske zname IV. brigade Vojske državne varnosti partizanskim kurirjem G-34 ter pritrtili spominski trak na prapor pionirskega odreda.

Cetudi razpotegnjena, redko naseljena ter še nedolgo tega zaostala za razvojem nekaterih nižinskih, industrijsko bogatejših krajev, krajevna skupnost Lom vztrajno napreduje. Ima nekaj česar marsikaterje večja nima: delavce, povezane ljudi, ki vedo, kaj hočajo. To pa je prednost, ki obeta hitrejši napredok in boljše življenje v lomski dolini. H. Jelovčan

Cesta: ozka, strma, prašna. Krajani upajo, da bo lahko dokončali z dejanjem iz naslednjega občinskega samoprispevka. — Foto: H. J.

V štirih dneh je proizvodnja normalno stekla. Stroje sta posodila Planika in

Obisk v Cerknem

ETA spodbuja napredek

Hiter razvoj tovarne ETA v zadnjih desetih letih spodbuja tudi hiter napredek Cerkna in okolice – Več spodbude za kmečki turizem – Boljša povezava z Gorenjsko

Ce govorimo o Cerknem, največkrat pomislimo na bolnico Franjijo, partizansko šolo in dogodke v tej partizanski prestolnici Primorske. Obudijo se spomini na skoraj ne-prehodno sotesko in barake nad potokom, kamor smo hodili na šolske izlete, bolj malo pa vemo o današnji podobi mesteca skoraj na meji med Primorsko in Gorenjsko, njegovem gospodarskem razvoju in kulturnem utriku, problemih, ki se pojavljajo v delovnih organizacijah in krajevni skupnosti. Zato je bilo dobrodošlo povabilo kolektiva ETE, da srečanje novinarjev Primorskih novic in Glasa združimo z ogledom proizvodnje v tovarni in mesta in, da se pogovorimo o najbolj aktualnih problemih, s katerimi se srečujejo.

Krajna skupnost Cerkno obsega poleg Cerkna še vasi Planina, Ceplez, Lazne in Poljane in v njej živi 2500 prebivalcev, ki so zaposleni v tovarni ETA, v temeljni organizaciji Slovenjalesa-Kolonialno poslovo, temeljni organizaciji Alpetour Transport, ter Nami in Merkatorju.

Ce je bila preteklost Cerkna tesno povezana z dogodki med narodnoosvobodilno borbo, je sedanjost Cerknega in celotne krajevne skupnosti tesno povezana z razvojem tovarne ETA, največje delovne organizacije na tem koncu Primorske. V njej je zaposlenih 1500 delavcev iz cerkljanske in sosednjih krajevskih skupnosti. Njeni začetki segajo v narodnoosvobodilno borbo, ustanovljena pa je bila leta 1947, kot tovarna za popravilo vseh vrst električnih aparatov.

»Prelomnico v razvoju ETE predstavlja leto 1964, ko si je ETA zastavila nov proizvodni program in je z napol obrtniške prešla na industrijsko proizvodnjo in se specializirala za izdelavo grelnih plošč, grelcev in termostatov. Tedaj je v njej našlo delo okoli 400 delavcev,« sta povedala sekretar Ladislav Zajc in računovodja Metod Sedej.

»Drug izredno pomemben dogodek v našem razvoju pa je sklenitev dolgoročne kooperacijske pogodbe z nemško firmo EGO. Pri navezovaljanju stikov s tujim partnerjem smo si zastavili cilj, da čimprej dosežemo evropsko kakovost naših izdelkov, ker smo vedeli, da bomo le na ta način lahko izvažali.«

Sicer pa so prve izdelke v tujino prodali že leta 1961. Prvi izvoz je bil namenjen na italijansko tržišče in kar je še posebno zanimivo, v dežele latinske Amerike. Tam je deloval primorski rojak, in je v domovini škal možnost sodelovanja. Ta je tudi prvi prinesel grelno ploščo iz nemške tovarne EGO v ETO. Tedaj je dejal, da morajo delavci ETE grelne ploše tako dopolniti, da bodo takšne kakovosti, kot jih imajo vzorci iz Nemčije, ker bo plošča slabše kakovosti le težko prodati na tujem tržišču.

Prav to in pa uspehi lastnega razvoja so dali spodbudo, da so v ETI začeli navezovati stike z nemško firmo EGO, ki je največji svetovni roizvajalec grelnih plošč, cevnih grelcov in termostatov in leta 1968 so bila ta prizadevanja kronana s

podpisom dolgoročne kooperacijske pogodbe, ki je prihesla skokovit razvoj v naslednjih letih.

Ob tem velja poudariti, da je bila pogodba ETE z EGOM prva takšna pogodba v Jugoslaviji, zlasti zato, ker so se hkrati dogovarjali o skupnih vlaganjih. Zato je bila odgovornost še večja pa tudi tveganje ni bilo majhno. Vendar pa so rezultati pokazali, da je bila odločitev pravilna. Leta 1968 je ETA izdelala dnevno okoli 300 grelnih plošč. Leta 1970 je 18 delavcev naredilo že 1990 plošč v eni izmeni, letos pa naredi 13 delavcev 4000 grelnih plošč v enakem času. Že leta 1969 so izvozili in prodali partnerju v tujini 129.880 grelnih plošč v vrednosti 272.000 nemških mark. Lani so prodali na

tuje 1,57 milijona grelnih plošč v vrednosti 8,18 milijonov nemških mark, letos pa načrtujejo izvoz plošč v EGO v vrednosti 11 milijonov nemških mark. Sicer pa prodajo v tujino 40 odstotkov svoje proizvodnje.

Kot posledica uspešnega sodelovanja pri izdelavi grelnih plošč je bila leta 1970 sklenjena tudi kooperacijska pogodba za izdelavo kapilarnih termostatov. Program je bil popolnoma nov in sta se tedaj z njim ukvarjala le Iskra in Metalfleks, s katerima pa so pri ETI sklenili ustrezne sporazume in tako preprečili pokrivanje programov.

Prav ta program je ponudil možnost zaposlitve velikemu številu mladih strokovnjakov, ki so si prej moralis iškati delo v Ljubljani, primorskih mestih ali na Gorenjskem. Nova proizvodnja je odprla 460 novih delovnih mest v Cerknem in v Idriji in tudi v drugih krajih izven občine. Povečal se je tudi izvoz in letos bodo izvozili za 4,72 milijona nemških mark termostatov.

Uspešno kooperacijsko sodelovanje pa je pripeljalo do sporazuma, da oba partnerja združita sredstva za gradnjo nove livarne in termoregulacijskih naprav. To je hkrati do-

leta izredno skrb za družbeni standard delavcev in s tem tudi za razvoj Cerkna. Tako je sredi mesta zrasel nov hotel ETA in ob njem plavalni bazen za rekreacijo delavcev. V tej stavbi je tudi dvorana za kulturne prireditve. V Cerknem in okolici namreč deluje več amaterskih skupin, katerih pokrovitelj je ETA. Naj omenimo le pevski zbor Peter Jereb, pihalno godbo ETA in dramatsko društvo. Tudi športna društva delujejo pod pokroviteljstvom ETE.

Sekretar Ladislav Zajc in računovodja Metod Sedej sta novinarje seznanili z razvojem in načrti ETE.

16 odstotkov za stanovanja

Delavci ETE vedo, da se morajo pri vsem opreti predvsem na lastne moči. Tako je tudi pri gradnji stanovanj. Za stanovanjsko gradnjo namenjajo izredno veliko in sicer v višini 16 odstotkov od bruto osebnih dohodkov.

kaz, da tuji partner računa na dolgoročno sodelovanje z našo tovarno. Tuji partner ima pri vlaganjih 49 odstotkov deležev. Ob tem je treba poudariti, da sodelovanje poteka popolnoma v skladu z našimi predpisi. Tuji partner se ne vmešava v vodenje kolektiva, tudi ne v poslovne odločitve, temveč je vse načrtovanje zadeva skupnega dogovora.

Tudi doma se zelo uspešno povzucejo s proizvajalcji gospodinjske opreme, ki potrebujejo njihove izdelke. Na podlagi dohodkovnih odnosov so povezani v reprodukcijsko verigo z Gorenjem in Slobodo.

boljšo tehnologijo, ta pa je pozavljena v novimi vlaganjih, ki bi dolgo prinašali dohodek. Zato se prek SISEOT najti najustreznejši rešitev.

Pri uvozu opreme gre za strojev in pa uvoz podsklopov, ki bi jih domači jarna lahko predelala v sodobne izvodne linije. Hkrati pa od načrtovane investicije spodbudijo videnega povečanja proizvodnje.

V naslednjem srednjeročnem obdobju sicer predvidevajo, da odstotek več delavcev proizvodnjo za 11,5 odstotka v letu 1985 izdelalo dva in več izdelkov kot letos. Se hitro naj bi rastel izvoz.

Sodobna tehnologija za večji izvoz

Letos planirajo, da bo 1500 delavcev, ki delajo v šestih temeljnih organizacijah – Livarni, Plošči, Grelicu, Termoregulatorju, Orodjarni in Domu – ustvarilo 1.557 milijonov dinarjev celotnega prihodka, od tega 10 odstotkov s prodajo na tuje. Čeprav je po izdelkih ETE izredno veliko povpraševanje in imajo z dolgoročnimi pogodbami zagotovljeno prodajo vse proizvodnje, so letos naleteli na precej težav zaradi ukrepov gospodarske stabilizacije. So izvozni aktivci in prodajo več kot uvozijo, vendor ne morejo uvoziti opreme za uvažanje nove tehnologije v proizvodnjo in tako se postavlja pod vprašaj tudi načrtovana investicija v vrednosti 30 milijard dinarjev, ki je potrebna, če hoče ETA ugoditi domaćim, predvsem pa tujim kupcem. Proizvodnjo namreč lahko povečujejo samo z plavalni bazen.

Veliko delavcev ima domačaj zemlje, čistih kmetov zelo malo. Kraji so lepi in gostoljubni, zato bi imeli v teh nedvomno velike možnosti kmečki turizem. Vendar bi morala priti spodbuda tudi z ali kmetijske zadruge, ker investicije niso majhne.

ETA pa ne skrb za domače krajevne skupnosti. Delavci delavci idrijske in skočobanske in več krajevne skupnosti imajo s krajevнимi skupinami posebne samostojne sporazume o vlaganjih za družbenost in komunalne dejavnosti. Zlasti pomagajo pri gradnji cevov, se večina delavcev na delo vozijo.

Slaba povezava z Gorenjsko

Cerkno je prek Kladja in vodnja povezano z Gorenjsko, vezava pa ne pomeni veliko, zato vse večji promet ne, ker je cesta za približno 10 kilometrov, zato kadamska in neucrejena. Iz proti Kladju so jo pred vsemi troma asfaltirali približno dva metra, do Kladja pa so pa venja-ceste obljudili, da bo asfaltno prevleko letos. Tudi bo to zgodilo, prometni zamaski bo odpravljeni zaradi makadamskih poljanskih strani. Zato v Cerknem menijo, da bi manj kazalo gledati občinske meje in bolj na gorenjsko pomembnost posameznih projektov.

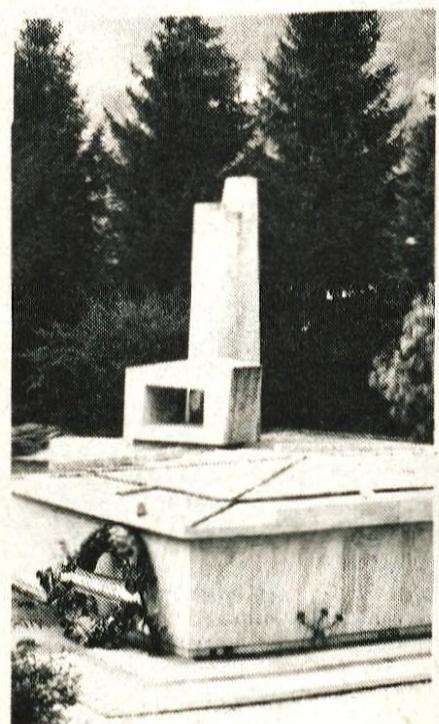
Slike: F. Perko
L. Bogataj

Priznanje gospodarske zbornice

Slovenska gospodarska zbornica je letos poleti podelila posebno priznanje lastniku firme EGO iz ZRN Karlu Fischerju in direktorju Heinzu Treffingerju za dolgoletno in uspešno sodelovanje za delovno organizacijo ETA. Sodelovanje je spodbudilo razvoj ETE in Cerkna in je izrednega pomena tudi za nadaljnji razvoj tega primorskog kolektiva.

Osebni dohodki dvakrat mesečno

Posebnosti ETE je tudi izplačilo osebnih dohodkov dvakrat mesečno. Po besedah računovodje Metoda Sedeja, so se za to odločili zato, ker na ta način laže zagotavljajo likvidnost.

Srečanje GLASA IN PRIMORSKIH NOVIC – Preteklo soboto je bilo v Cerknem srečanje novinarjev in oblikovalcev Glasa in Primorskih novic. Obiskali smo tovarno ETA in se z njenimi predstavniki pogovorili o poslovanju in načrtih ter razvoju Cerkna, si izmenjali izkušnje pri našem delu in se pomerili v kegljanju. To pot sta se kolektiva srečala prvič, vendar upamo, da bo sodelovanje postalno stalna oblika dela, saj smo se dogovorili o nekaterih skupnih akcijah in izmenjavi informacij. Na pomembne dogodke iz NOV v Cerknem opozarjajo številni spomeniki: pred poslopjem, kjer je bil včasih sedež občine je spomenik padlim borcem; na Brdcih je spomenik padlim gojencem partizanske šole; na pokopališču je grobnica spomina na partizansko delavnico za izdelovanje smuči iz katere je zrasla tovarna Elan; pred ETO je spominska plošča ustanovitve Vojkove brigade na besedilom v starocerkljanskem heroju Viktorju Železniku.

Praznični obisk v krajevih skupnostih
Cerkle, Brnik, Poženik,
Šenturska gora in Zalog

Trdna povezanost, delovna uspešnost

Krajevne skupnosti pod Krvavcem praznujejo svoj krajevni praznik v spomin na 4. oktober 1944. leta, ko je Šlandrova brigada uničila v Zalogu štab črne roke za Gorenjsko — Delovni uspehi na vseh področjih — Zrasla je skupna zavzetost za razvoj krajevih skupnosti pod Krvavcem — Marsikatera nadloga, ki je pestila krajane, je bila odstranjena — Složno delo vseh ljudi in njihovih organizacij — Osrednja slovesnost bo 5. oktobra na Cerkljanski Dobravi, ko bodo odkrili spomenik padlim partizanom

Cerkle — Krajevna skupnost Cerkle združuje tri vasi: Cerkle, Vasce in Pšenično polico in ima okrog 1300 prebivalcev. Večji del delozmožnega prebivalstva je zaposlenega v organizacijah združenega dela v Kranju, nekaj pa tudi na nočju krajevne skupnosti, okrog 3 odstotke se jih ukvarja s dejstvom.

Krajan Cerkelj, Vasce in Pšenične police so številne teče v minulih letih že uspešno rešili, saj niso čakali le družbeni pomoči, temveč so marsikaj storili z lastnimi prispevki lastnimi rokami. Ob tem je rasta skupna zavzetost za svoj kraja. Predsednik krajevne skupnosti ing. Jože Žun, da so odločitve o akcijah uvelj spremenili skupno. Še danes ni rešen v Cerkljah urbanistični načrt S-5, kljub tem, da je pripravljen pripravev krajne skupnosti. Problem je tudi deljava telefonskega priključka, kjer obstoječa centrala ne razstavlja zahtevam obstoječega telefonskega prometa.

Največ pozornosti so v preteklem obdobju dali komunikativi, asfaltirali so skoraj vse ceste po naseljih in delili tri transformatorske postaje in več obvodnih zidov v Reki, nekaj jih je še v delu, dokončno pa so adaptirali družni dom in napeljali centralno ogrevanje, ki je središče vsega, samoupravnega in družbenega življenja krajine. Adaptirali so tudi Zdravstveno postajo v Cerkljah, te pa potekajo dela za asfaltiranje novega vhoda in krišč pred postajo.

Krajevna skupnost pripravlja vso potrebno dokumenta za izgradnjo novega avtobusnega postajališča v neposredni bližini trgovine Central v Cerkljah. Tudi trgovina je bila premajhna in kot kaže bo veletrgovina Živila preudala prostore pri Radanoviču. Do realizacije poimenovanja Cerkljah naj bi prišlo 1982. leta. Zajeten je spisek vseh, vendar se jih krajani ne lotujejo bojazljivo, vendar ne bodo sami kos. V Cerkljah pričakujejo, da bo kmalu v celoti povezovanja krajevih skupnosti in združeno načelo povezovanja.

J. Kuhar

Zalog

Obro zastavljeni delo

— Zadnjih nekaj let je bilo zelo prelomno za krajevno skupnost Zalog, ki združuje krajevne skupnosti Zalog, Cerkljansko Dobravo ter ima 280 gospodinjskih katera nadloga, ki je povezano s krajevno skupnostjo, odstranjena. Pred leti so počasno prevleko na cesto iz preko Zaloga do Komende, do Smartnega, v načrtu pa cesto iz Zaloga do Lahovča, postavili novo transformatorsko postajo v Lahovčah, postavitev dveh telefonskih govoričnic in napeljave telefona na Cerkljansko Dobravo. Pripravljali so tudi pokopalnišča in zgradili v zgradbo večino. Sredstva so zasebno uporabljena krajanci, na tudi na natečaju za predstava pri skupščini občine. Vrednost del po predčrnu 500 tisoč dinarjev. V letoski je bila poglobljena tudi potoka Reka na območju Vodnjak.

problem, ki ostaja v tej krajevni skupnosti pa je dom v Lahovčah, poleg streha že 25 let in problem, da se lahko odvijajo vse aktivnosti, kulturne prireditve, prostora pa je tudi za lokal.

J. Kuhar

KS Šenturska gora

Uspešno po poti razvoja

Šenturska gora — V krajevni skupnosti Šenturska gora, ki obsega vasi Apno z zaselkom Ravne, Lenart na Rebri z zaselkom Jagošče, Šentursko goro, Sidraž, Viševco in Vrhovje, so s samoprispevkom in prostovoljnimi delom krajancov v zadnjih letih uredili vrsto problemov. Vasi v tej krajevni skupnosti leže na nadmorski višini od 550 do 850 metrov, krajani pa se največ ukvarjajo s kmetijstvom in živinorejo, deloma pa tudi z gozdarstvom, delavci pa so zaposleni v kranjski in kamniški industriji. Najprej so na tem območju uredili električno napeljavno, nato vodovod, uredili gozdne ceste, ukvarjali pa so se tudi s komunalnimi problemi. Letos pa so vso skrb posvetili urejanju krajevnih cest, kjer so krajani vložili veliko prostovoljnega dela. Nova modernizirana cesta od odseka ceste Ravne — Polana je dolga 3200 metrov in je bila gotova do druge faze mesec dni pred rokom. Cesta je široka do 7 metrov, vsa dela pa bodo v celoti

KS Poženik Zajeten seznam nalog

Poženik — Krajevna skupnost Poženik ima okrog 520 prebivalcev in zajema vasi Poženik in Šmartno z zaselkom Prenje. V tej krajevni skupnosti je še sedem kmetov, delavci pa so večinoma zaposleni v delovnih organizacijah v Kranju. Prebivalci te krajevne skupnosti so zelo složni za skupne akcije. Malokot je čutiti takšno povezanost med krajan kot prav v tej krajevni skupnosti. Ponosni so na asfaltno prevleko, na vse bolj urejeno javno razsvetljavo in na novo transformatorsko postajo.

Največja pridobitev za to krajevno skupnost pa bi bili novi družbeni prostori, v katerem bi imeli prostor krajevna skupnost in ostale družbenopolitične organizacije, prostor pa bi bil tudi za trgovino, ki jo zelo pogrešajo, v neposrednem bližini pa bi bilo tudi otroško igrišče, prostor v domu pa bi bil tudi za oddelek vzgojno-varstvenega zavoda. V načrtu imajo tudi napeljavo telefona in razširitev ceste od Pšate do Poženika.

V okviru krajevne konference SZDL prihajajo do izraza vsi interesi, želje in potrebe delovnih ljudi, ki so jih ob čvrstem povezovanju in ob sodelovanju tudi zmožni uresničiti.

J. Kuhar

KS Brnik Složno do delovnih uspehov

Brnik — V krajevni skupnosti Brnik, ki združuje vasi Zgornji in Spodnji Brnik in Vopovlje je okrog 990 prebivalcev in 282 gospodinjstev. Veliko se je premaknilo v teh vseh. To niso le kilometri vaških cest in potov, ki jih je prekral asfalt, javna razsvetljava na Sp. Brniku, oziroma zgrajeno avtobusno postajališče, oziroma delna ureditev obrežja potoka Reka na Sp. Brniku s pomočjo območne vodne skupnosti Ljubljana — Sava, temveč ni nič manj pomembno dejstvo, da se je skupnost strnila pri delu in akcijah ter premagal težave. Krajevna skupnost je tudi zaradi tega, ker v njej ni delovnih kolektivov, prevzela breme napredka večinoma nase in znala za napredek ob pomoči družbeno-političnih organizacij navdušiti ljudi. Prav zato so še bolj veseli vsakega prispevka ali pomoči družbeni skupnosti. Zelo delovno je, poleg na novo ustanovljene mladinske organizacije, gasilsko društvo Sp. Brnik — Vopovlje, ki ima v načrtu spomladni pričetki z gradnjo novega gasilskega doma, kjer bi imeli prostore poleg gasilcev še DPO, v njem bi bila tudi dvorana za okrog 150 sedežev, uredili pa bi tudi zbiralnico mleka. Z novo dvorano pa bodo pozivili tudi kulturno dejavnost v kraju, v teku pa je tudi postopek za pridobitev zemljišča za športno igrišče. Preskrbljenost prebivalcev je slaba, zato pa potrebo zgraditi novo samopostežno trgovino in urediti javno razsvetljavo na Zg. Brniku. Tudi tiste probleme, ki so danes najbolj pereči, bodo tudi prav gotovo razrešili, saj so že velikokrat dokazali svojo pripravljenost in voljo, ki pa pomenita pot do novih uspehov.

J. Kuhar

opravljena do oktobra 1982. leta. V srednjeročnem programu imajo izgradnjo doma družbenih org. nizacij, kjer bo prostor za krajevno skupnost, civilno zaščito in za gasilce, uredili pa bi tudi zbiralnico mleka, saj se ljudje vse bolj ukvarjajo z živinorejo, dosti pozornosti pa se poveča tudi pašništvo, zaradi ugodnega podnebja pa na tem območju zelo dobro uspeva ajda. Nujno potrebna sta tudi telefon in trgovina. Radi pa bi imeli tudi redno delavsko avtobusno zvezo s Kranjem, vse pa kaže, da se bo kmalu na tem območju pričel razvijati poleg počitniškega tudi kmečki turizem z razumevanjem in pomočjo občine Kranj.

Omeniti pa velja, da se krajevna skupnost prizadeva, da bi čim več mladih iz tega območja doma gradili in pomagali staršem. Prvi pristopi k gradnji stanovanjskih hiš so že vidni, tako pa bo tudi v prihodnje vsa kmečka zemlja obdelana.

J. Kuhar

Živahna družbena dejavnost

V zadnjih letih je družbenopolitično življenje v Cerkljah postalo zelo živahno. SZDL kot frontna organizacija je vseskozi uspešno organizirala in usmerila politično aktivnost in akcije delovnih ljudi na vseh področjih družbene dejavnosti. Učinkovito se je vključila v reševanje krajevnih problemov. Zelo dobro sodeluje z ostalimi organizacijami in društvom, delegacijami in krajevno skupnostjo. S tem je SZDL postala resnična fronta, kjer se izražajo in usklajujejo hotenja in interesi vseh delovnih ljudi oziroma krajanov, ustrezna povezanost pa se kaže z ostalimi krajevnimi skupnostmi cerkljanske območja.

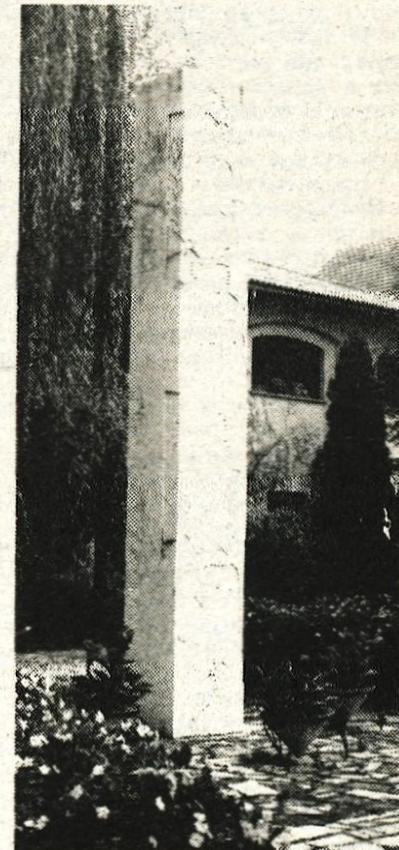
Delu delegacij so posvečali precej skrb. Vedno večjo vlogo v krajevni skupnosti ima osnovna organizacija ZK, ki se neposredno vključuje v reševanje krajevnih problemov. Dejavnost organizacije Zveze borcev je usmerjena v prenašanje borbenih tradicij in revolucionarnega duha na mlade in je zelo aktivna organizacija. Vse večja delavnost se kaže po volitvah tudi v mladinski organizaciji. Zelo delovna je Zveza rezervnih vojaških starešin, ne smemo pa pozabiti dobre organizirane Civilne zaščite. Gasilsko društvo bo adaptiralo dom in ga dvingalo za eno nadstropje.

Aktivna je tudi organizacija Rdečega kriza, njihov član Anton Gerkman pa je dosedaj že 96 krat daroval kri. Želo delovno je tudi SD »Krvavec«, kjer pa število športnih objektov ne ustreza številu prebivalstva ter Strelsko družino »Tabor«.

Kulturna dejavnost poteka v okviru dveh društev in sicer KUD Davorin Jenko, kjer je najbolj delovni moški pevski zbor, ki delavnost dokazuje tudi z delovnimi akcijami ter pionirski KUD osnovne šole Davorin Jenko, ki sodeluje na vseh važnejših prireditvah v krajevni skupnosti in izven nje. Tudi Turistično društvo je znano po svojih cvetličnih razstavah in skribi za urejeno okolje, pri čemer jim vneto pomagajo lovci Lovske družine, ki se lahko pojavlja s svojim delom. Avtomoto društvo skrbi za vzgojo voznikov, z veliko prizadetnostjo so zgradili pred dvema letoma nov dom, letos pa še centralno ogrevanje, v življenje v krajevni skupnosti pa se vključujejo tudi

upokojenci. Vzpodbudno je tudi vključevanje osnovne šole Davorin Jenko v akcijah in prireditvah na cerkljanskem območju. Da se ob skupnih prizadetnostih rodijo uspehi, dokazuje krajevna skupnost Cerkle, v kateri ob tako pestri dejavnosti živijo ljudje, ki skrbijo za primerno življensko okolje in za napredek na vseh področjih.

J. Kuhar

Cerkle z okolico so darovali med NOB mnogo življenj. Žrtvam so bili po vojni postavljeni spomeniki, obeležja in spominske plošče v opomin mlajšim rodom in kot trajen spomin na vojne grozote. V Cerkljah stoji sredi vasi osrednji spomenik padlim borcem v NOB. 6,2 metra visok obelisk stoji na tlakovani ploščadi, na katerem je vklesani 84 imen žrtev druge svetovne vojne. Na sprednji strani je vklesan relief, na ostalih ploskvah pa imena padlih ter verzi pesnika Ivana Minatti. Spomenik je postavljal krajevni odbor Zveze borcev Cerkle 6. julija 1958. leta.

Prireditve za krajevni praznik

Prebivalci krajevnih skupnosti Cerkle, Brnik, Zalog, Poženik in Šenturska gora so izbrali 4. oktober za praznični dan. Tega dne leta 1944 je drugi bataljon Šlandrove brigade v Bolkovi hiši v Zalogu uničil štab Crne roke in izdaljevom domovine in slovenskega naroda. Predele so partizani miniiral poslopje Franca Bolka-Racka v Zalogu, se je družina rešila iz prvega nadstropja po rjuhah. Ubitih je bilo devet najpomembnejših organizatorjev crne roke na Gorenjskem, ki so imeli namen uničiti samo na cerkljanskem območju več kot 70 simpatizerjev osvobodilnega gibanja. Pri tem napadu pa je padel tudi komandant drugega bataljona Šlandrove brigade — Juda. S tem je bil prepričen nadaljni pokolj, mučenje in trpljenje naših ljudi ne samo na Gorenjskem, ampak širom Slovenije.

V petih krajevnih skupnostih cerkljanskega območja so za letošnje praznovanje pripravili številne prireditve, osrednja prireditev pa bo 5. oktobra na Cerkljanski Dobravi, ko bodo odkrili spomenik trem padlim partizanom.

— Jutri ob 9. uri bo Lovska družina Cerkle organizirala štrelsko tekmovanje na glinaste golobe pri spodnji postaji žičnice RTC Krvavec, ob 19. uri pa bo slavnostna seja Sveti krajevni skupnosti in družbeno-političnih organizacij Brnik.

— V nedeljo, 28. septembra bo ob 8. uri ZRVS Cerkle organizirala štrelsko tekmovanje za prehodni pokal KS in Poženiku, ob 9. uri pa AMD Cerklje tekmovanje traktoristov v spretnosti vožnji.

— V ponedeljek, 29. septembra bodo tri košarkarska srečanja. Ob 15.30. ur. Krvavec B : Iskra B, ob 16.30 Krvavec A : Trhle veje in ob 8. ur. Vzhod : Zahod.

— V torek, 30. septembra bo ob 17. uri kegljanje pri Jančetu v Srednji vasi za prehodni pokal, ob 18. uri pa rokometna tekma Šever : Jug.

— V sredo, 1. oktobra bo ob 17. uri tekmovanje v kegljanju ekip občinske lige.

— V četrtek, 2. oktobra bo ob 16. uri košarkarski turnir. Sodelujejo ekipi Planine, Zaloga ter A in B ekipi Krvavča.

— V petek, 3. oktobra bo ob 17.30 uri tekma občinske rokometne lige.

— V soboto, 4. oktobra pa bo partizanski pohod v Sidraž, kjer bo pri spominskem obeležju NOB kulturni program. Zbirališče bo ob 10. uri na Šenturski gori (na Poljanu), ob 17. uri pa kegljanje za »memorial Janeza Oblakove«.

— Praznovanje bo zaključeno v nedeljo 5. oktobra. Na Cerkljanski Dobravi bodo ob 10. uri odkrili spomenik trem padlim partizanom Janezu Bobnarju-Vidu iz Cerkelj, Jožetu Rožmanu iz Lahovč in Antonu Studenu iz Cerkljanske Dobrave. Z bogatim kulturnim programom bodo sodelovali moški pevski zbor KUD Davorin Jenko in šolski orkester O. S. Davorin Jenko iz Cerkelj, mladina OO ZSMS z recitacijami, slavnostni govornik pa bo Nande Vode.

J. Kuhar

Igre brez meja – Preddvor 80

Preddvor – Koordinacijski svet osnovnih organizacij ZSMS Preddvor, Olševka – Hotemaže in Bela organizira jutri, 27. septembra, s pričetkom ob 15. uri na igrišču za osnovno šolo v Preddvoru prve občinske Igre brez meja, športno-zabavno prireditve po vzoru evrovizijskih iger, v manjšem obsegu in z neznamimi sredstvi, toda z istim namenom – da bi se mladi med seboj s spoznavali. Sodelovali bodo mladinci iz štirih osnovnih organizacij ZSMS, z Belo, Olševko – Hotemaž, Preddvora in iz Iskrinega tozda Telefonski elementi in aparati. Moči in srečo bodo preizkusili v osmih igrah, pri vlečnju vrvi, gradnji gradu in čiščenju jezera, v nogometnih vragolijah, modemi postrežbi na kotalkah, gasilski promenadi in v ighrah rdeča kapica in rdeča nit.

Pokrovitelj prireditve sta občinski konferenci ZSM in SZDL Kranj. Žmagovalna ekipa bo prejela v trajno last umetniško delo slikarja naivca Franca Gučka-Aulina iz Preddvora. Za vse gledalce in udeležence iger bo po končani prireditvi v hotelu Bor ples z ansamblom Modrina.

C. Z.

Te dni šolarji po gorenjskih šolah hite z očiščevalnimi akcijami v svojih krajih, da bo čim več zbranega odpadnega papirja, izkupiček bo šel pa v humanitarne namene. Učenci Osnovne šole Kokrškega odreda v Križah pri Tržiču so ga prejšnji teden navozili za šolska vrata že cel kup. – Foto: D. Dolenc

Obvestilo

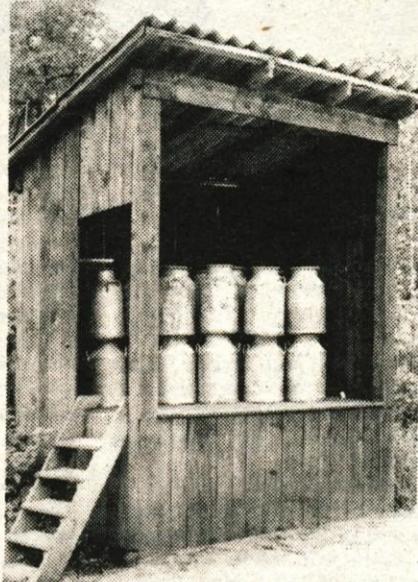
OSNOVNE ŠOLE OBČINE KRAJN

obveščajo starše, da bo vpis za prvi razred v novo šolsko leto 1981/82 na vseh centralnih in podružničnih šolah v občini

v soboto,
27. septembra
od 8. do 12. ure

Obvezno se vpisujejo otroci rojeni 1974. leta, januarja in februarja leta 1975, pogojno pa se vpisujejo otroci rojeni od marca do vključno avgusta 1975. leta.

K vpisu pripeljite otroka in prinesite njegov izpis iz rojstne matične knjige. – Foto: F. Perdan

V Hrašah pri Lescah kmetje oddajajo veliko mleka, okoli 800 litrov dnevno. Tako kot po večini gorenjskih krajevnih skupnosti pa še nimajo urejene zbiralnice za mleko, zbiralnice, s katero bi poskrbeli za večjo kvaliteto. V Hrašah so se kmetje že odločili, da zgradijo novo zbiralnico mleka s hlajenjem, tako, da bodo sedanjo zbiralnico kmalu opustili. – Foto: F. Perdan

Osnovna šola IVAN TAVČAR Gorenja vas

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. hišnika – kurjača kvalificiran delavec (kurjač, ključavnica, električar, ali mizar).

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Na voljo je hišniško stanovanje.

Razpisani rok je 15 dni oziroma do zasedbe delovnega mesta. Prijava z dokazili o izobrazbi pošljite na upravo OS Ivan Tavčar, Gorenja vas, 64224 Gorenja vas.

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Drugega dne že ni bilo več ciganskih šotorov pod zjakom. Grajski prebivalci so pozabili nanje, prav komur ni bilo mar, da se je to zgodilo, zakaj v času, ko je bil tedanjši, je bil svet navajen vsega; čisto nič nebenega se jim ni zdelo, če je kakšen tepež za svojo ločljivo prejel tudi krvavo plačilo... Kratek čas po tem dogodku je stal mladi Jurček Kozjak z očetom pod na malem vrtcu za grdom. Zahajalo je sonce.

17. Bogati gospodar je otožno gledal čez modre ravnice in zelene gorice, ki so mu ležale pred očmi. Morda je mislil na svoje mlade vojne tovariše, ki so padli v boju ali pa še prebivajo v daljni deželi; morda mu je prišla na misel rajna žena, kajti zrl je proti sosedu, gradu Šumberku; ali pa je premisljal, kaj bo v prihodnjem z deželo, ki ga je rodila in vzgojila... Iz razmišljanja ga prebudi sinec z vprašanjem, kdaj ga bo peljal v Stično po opata Bernarda, ki naj bi malega učil brati.

18. Oče mu je ravnokar obljudil, da bosta to opravila jutri, ko pride stara hišna naznanjat, da je vratar odprt tujemu gospodu. Gospodar odide po stari navadi sprejemati in pogostiti prišleca, stara služabnica pa se usede h gospodiču in začne z urnim jezikom priovedati stare pravljice in pripraviti dečku, ki ga je nekdaj pestovala in ljubila bolj, kakor da bi bil njen. Medtem najde gospodar Marko v gradu starega znanca iz mladih let, ko je bil še na vojni v nemških deželah.

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI

O NEKATERIH KRAJIH JESENISKE OBČINE

(44. zapis)

TUMA – POLITIK

Man pomembna plat Tumovega življenja je bilo njegovo politično delo. Od vsega začetka je bil naprednjak in socialist. L. 1895 je bil izvoljen za deželnega poslanca na Goriskem. L. 1900 je utemeljil Narodno napredno stranko. L. 1908 je pristopil k Jugoslovanski socialno-demokratski stranki, prevzel l. 1913 uredništvo socialistične revije Naši zapiski. L. 1918, v prevratnih dneh, predlagal, da bi slovenski, italijanski in nemški socialisti prevzeli oblast v Trstu in ga oklicali za svobodno mesto. Zaradi svoje revolucionarne in narodnostne miselnosti, se je l. 1924 preselil s svojo avokatsko pisarnico in številno družino iz Gorice v Ljubljano. Kar brž je prevzel vlogo zagovornika komunistov na znanem orjunaškem procesu v Celju. Vključil se je tudi v delavsko »svobodoo« in bil nekaj let njen predsednik. Njegove objave in razprave o političnih, kulturnih in etičnih vprašanjih delavskega gibanja kažejo izvirnega marksističnega misleca.

SKLEPNA BESEDA

Skušal sem v hitrih potezah z najbolj skopimi besedami orisati velikega človeka, velikega planinca in znanstvenika. Tudi, kolikor sem se ga sam spominjal (prijeteljeval sem z njegovimi sinovi). In zato mi ne bi bila težka odločitev, če bi moral izbirati po svoji vesti med Kugyjem in Tumo. Kljub vsej gospodski pojavi Kugyevi in žlathni poetičnosti njegovih knjig – bi se odločil za Tumo, ki je bolj zemski, bolj naš, bolj slovenski – pa tudi bolj gorniški v realnem smislu besede!

Klasikoma planinstva, Kugyju in Tumi, ki sta odkrivala lepote in čare triglavskega sveta, se lahko postavita ob bok dr. Klement Jug in Čopov Joža.

Prijeteljeval sem z njegovimi sinovi. In zato mi ne bi bila težka odločitev, če bi moral izbirati po svoji vesti med Kugyjem in Tumo. Kljub vsej gospodski pojavi Kugyevi in žlathni poetičnosti njegovih knjig – bi se odločil za Tumo, ki je bolj zemski, bolj naš, bolj slovenski – pa tudi bolj gorniški v realnem smislu besede!

FILOZOFOV KLEMENT JUG

Spričo Kugyjevega in Tumovega alpinističnega slovesa, moram brž dodati, da sta se na svojih poteh posluževala pomoči znanih gorskih vodnikov. Kugy vselej, pač kot premožnejši gospod; Tuma manjkrat. Dr. Klement Jug pa je bil slejkoprej samohodec, nikoli z vodnikom v steni, kvečjemu kdaj pa kdaj z družbico, ki pa jo je on vodil! Takratni alpinistični generaciji (in še poznejši) je bil Jug vzornik in učitelj. Bil pa je tudi asket, izmučil se je v dolgih urah samotnih plezarij. Iskal je resnice – le-te pa brez trpljenja ni moč najti. Dosegel je urejenost značaja, ni videl smisla življenja v idiličnem svetu, pač pa v aktivnem in ustvarjajočem delu in

mišljenju. Njegova resnobnost, hravstvena čistost, vitalnost in osebna tragika so našle odmev tudi v slovenski književnosti (Bartol, Rebula, Slodnjak je napisal o njem celo drama!). Kot sodobniku Srečka Kosovelu in rojaku iz našega takratnega zamejstva, mu je bila blizu tudi čustvena stran pod Lahom zatretga slovenstva. – Dr. Klement Jug je bil rojen l. 1898 v Solkanu, na konec življenjske poti je prišel v Triglavski steni v jeseni l. 1924.

ČVRSTI ČOPOV JOŽA

Nič kaj filozofski in prav nič zamotan značaj je bil popularni alpinist Čopov Joža z Jesenic. Preprost in družaben človek je razrešil celo vrsto alpinističnih problemov v stenah okrog Triglava. Delavec – železar je prav v gorah pokazal žlahtnost svojega značaja. Prvi plezalec v navezi je znal varovati tovariše tudi kot zadnji v navezi. Po potrebi tvegati in poiskati izhod iz sleherne zagate. Hkrati pa hiteti na pomoč ob nesrečah ob vsaki dnevnici ali nočni ur, četudi po trudnolnem delu v tovarni.

Alpinist Čopov Joža

Rojen l. 1893 je izrasel v človeka, vedrega in markantnega, ki je vselej, kjer se je pojavil, zvajal vtiš, da si v gorah, sredi planin in dobre volje. Kot plezalec ni nikoli imel oneboleznih, ki se ji pravi bleda zavist – če je kdo drug dosegel pomembne plezalske uspehe. Ni znal biti nevoščljiv, razdajal se je, pomagal, da so še drugi steno srečno preplezali in izplezali. Očitno pa je svoj gorniški posel obvladal suvereno, saj se mu nikoli ni pripetila kaka nezgoda.

Rojakom po vsem Slovenskem sta Čopovega Joža približala tudi oba prva igrana slovenska filma v Kraljestvu Zlatorogovem in Triglavskih strmin. V obeh je odigral vlogi nedosegljivega marljivega šaljivca. Življenje tega čokatega kodrolasca se je iztekel l. 1975.

Od kurirja do telegrafista

Pripadniki roda zveze v naših oboroženih silah proslavljajo danes svoj praznik – Prenos sporočil, ki niso namenjena zgolj vodenju vojaških enot, se je v 35 letih razvil v najsodobnejše sisteme za zveze – Poučen ogled dela vezistov v enoti Joza Kukavice

Nastanek roda za zveze sega, tako kot so se pojavljali zametki tudi drugih delov naših sedanjih oboroženih sil, v obdobje narodnoosvobodilne borbe. V prvih dneh vstaje našega ljudstva proti okupatorju so partizanske enote povezovali domala samo kurirji. Kurirske zveze so bile vse do konca 1942. leta temeljna povezava med enotami narodnoosvobodilne vojske, pomembna dopolnitve pa so bile tudi pozneje, ko so enote že imele telefonske in radijske zveze. Se naprej gre kurirjem posebno mesto zlasti v nižjih enotah in povsod drugje v izrednih okolnostih.

Na začetku narodnoosvobodilne borbe je v vsaki partizanski četi ali odredu skrbel za zveze z drugimi enotami, štabom ali organi ljudske oblasti po en kurir ali več. To dolžnost so zaupali predvsem mladim ljudem, povečini Skojevcem ali članom Partije, ki jih je odlikovala vdanost, hrabrost, iznajdljivost in vzdržljivost, saj je bilo treba sporočila prenatisati največkrat ponoči prek zasedenega ozemlja in priti mimo sovražnikovih vojakov na določeno mesto v dogovorenem času. Pri tem so bili partizanski kurirji v nevarnosti vedno pripravljeni uničiti zaupno pošto, kljubovati najtežjim mučenjem in zaradi izpolnitve naloge kakorkoli preliščiti sovražnika, čeprav so bili mnogi med njimi še otroci.

Odlično delovanje kurirske zvez med narodnoosvobodilno borbo je omogočala dobro organizirana, razvijana in prikrita kurirska mreža, v kateri so bile postaje za sprejem, odpravo in zamenjavo kurirjev. Kurirske in signalne zveze so že prvo leto borbe dopolnila tudi druga sredstva za prenos sporočil. Novembra 1941. leta, na primer, je vrhovni štab uporabljal pri povezovanju s podrejenimi enotami in organi ljudske oblasti službo PTT zvez v osvobojenem Užicu. Z razvojem vstaje in vojaških enot so rasle tudi potrebe po čim boljši opremljenosti z napravami za zveze. Tako je imel glavni štab Slovenije partizansko delavnico, ki je izdelala več radijskih postaj, znanih pod imeni Kričač, Spard in Invazija. Do konca 1943. leta so v višje enote narodnoosvobodilne vojske uvedli radijske zveze, temu pa je na vseh ravneh povejovanja v armadi sledila vse številnejša uporaba žičnih zvez. Telefonski promet je na

osvobojenih ozemljih potekal podobno kot v miru.

Ob osvoboditvi domovine je naša armada imela sodobno opremljene enote za zvezo. To je ustvarila med borbo z velikim prizadevanjem in žrtvami. Sredstva, ki jih je zaplenila sovražnik in dobila od zaveznikov, so omogočila nadaljnji razvoj jedra takratnih enot za zveze.

POMEN SODOBNIH ZVEZ

Sistem zvez v naši domovini sestavlja skupek objektov, naprav, aparatorov in druge opreme, ki je med seboj povezan v tehnično in tehnološko celoto, uporabljamo pa ga v vsej državi in njenih posameznih delih za prenos sporočil. Imamo sisteme zvez za splošne in posebne potrebe. Med prve spadajo sistem zvez jugoslovenskih pošt, telegrafov in telefonov ter sistem zvez jugoslovenskih radijskih in televizijskih postaj. Posebnim potrebam so namenjeni sistemi zvez oboroženih sil, jugoslovenskih železnic in jugoslovenskega elektro gospodarstva.

Oborožene sile naše države imajo danes organizirane radijsko-relejne, radijske, telefonske, telegrafiske in žične zveze, uvajajo pa tudi najsodobnejše sisteme zvez, kot so televizijski in drugi.

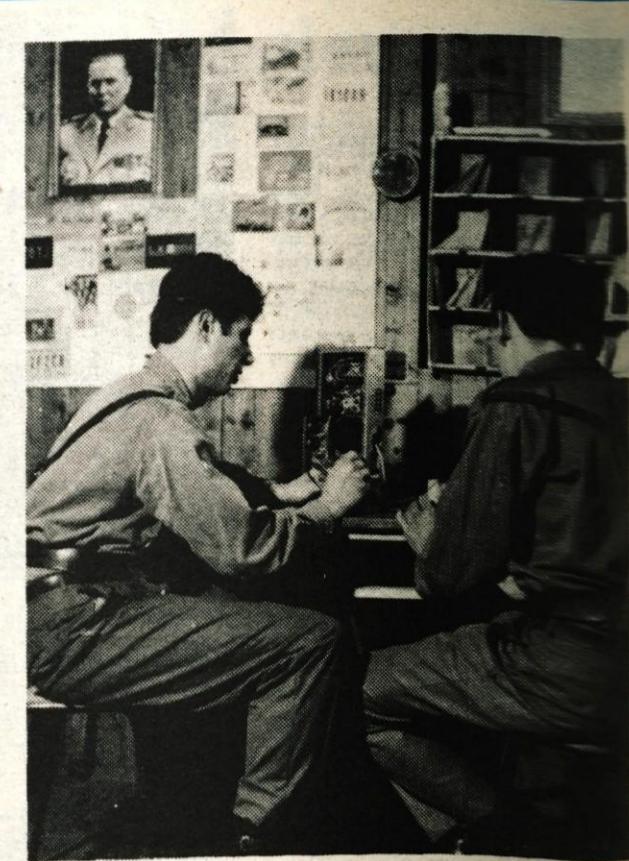
»Sodobni človek potrebuje za razne odločitve hitro in kvalitetno informacijo,« je med nedavnim obiskom v eni številnih enot za zveze naše armade pojasnil njen poveljnik **Jozo Kukavica** in nadaljeval: »Pri tem imajo zvez pomembno vlogo. Pomen zvez je tovarš Tito spoznal že med ilegalnim delom Komunistične partije in poudarjal, da je vse dogovorjeno treba čimprej sporočiti naprej. On je tudi neprestano skrbel za razvoj zvez. Tako so današnja sredstva za zveze, katerim pripisuje pomembno vlogo vsa naša družba, združena v enoten sistem z najsodobnejšo tehniko. To je prav tako pomembno za vodenje in povejovanje v oboroženih silah.«

Razvoju zvez, ki je šel od kurirja prek telegrafista do pilota letala, posvečamo posebno pozornost v naši armadi. Zavedamo se

namreč, da tudi najsodobnejša tehnika lahko zataji, a človek ne sme. Ker mora imeti pripadnik današnje enote za zveze prav takšne odlike kot partizanski kurir ali borec, je vse naše delo in življenje podrejeno vzgoji vojakov, starešin in enot. Vzgojo usmerjamo v oblikovanje celovite človeške osebnosti, ki jo bo poleg strokovnosti odlikovala volja za izpolnjevanje vseh nalog.

Ceprav gre za relativno mlado enoto, je njenja dosedanja borbena pripravljenost zelo dobra. V njej dosegamo vidne rezultate tako pri uresničevanju delovnih obvez kot pri izgradnji vojaškega kolektiva. Na slednje zlasti ugodno vpliva bogata družbenopolitična, kulturno zabavna in druga dejavnost v enoti ter plodno sodelovanje z okoljem.«

Za sklep pogovora je Jozo Kukavica pouparil, da bo njegova enota, ki je med lanskim ocenjevanjem dela dosegla drugo mesto v ljubljanskem armadnem območju, v bodoče težila k še boljšim uspehom. Kot je dejal, bo še naprej stopala po Titovi poti; po zgledih ljubljenega vrhovnega poveljnika, ki mu ob letošnjem prazniku roda zvez prvič ne bodo mogli poslati telegrama o svojih prizadevanjih. Praznik, ki ga proslavljajo petič zapored in bo označil 35. obletnično ustanovitve enot za zveze, 35. obletnično osvoboditve in 30. obletnično samoupravljanja, bo predvsem priložnost za pregled dosedanjega dela in načrtovanje novih nalog.

Veliko vezistov v prostem času sodeluje v dejavnosti radioamaterskega kluba
22. decembra

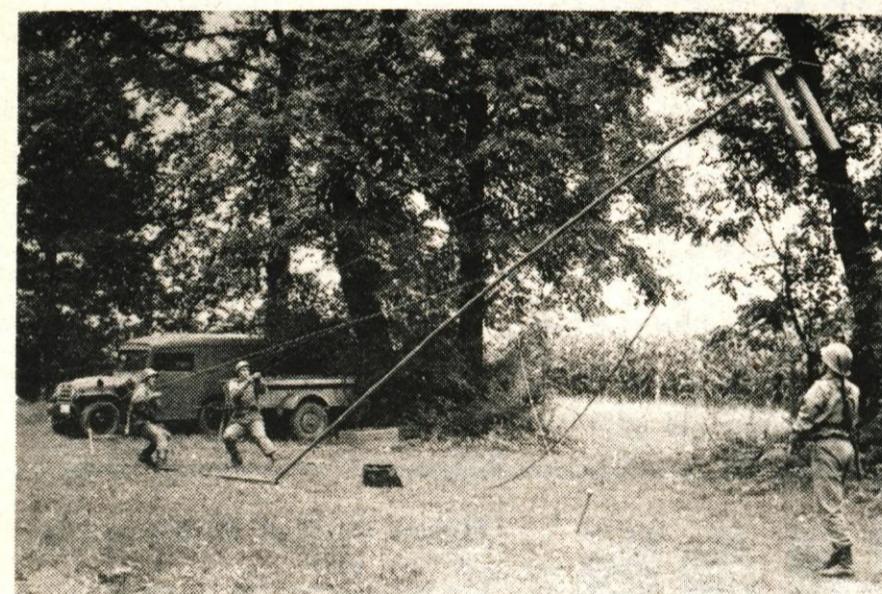
DOPOLDAN Z VEZISTI

Delo pripadnikov enot za zveze je zahteveno in odgovorno, obenem pa raznoliko in zanimivo. Povsod, naj bo v učilnici ali na terenu, zahteva od vezista popolno zbranost in natančnost. O tem smo se prepričali med ogledom usposabljanja in urjenja za posmerno specilnosti v rodu zvez.

Zlatibor Milovanović, ki vodi enoto za radijsko-relejne zveze, se je s svojimi fanti pripravljal za odhod na urjenje. Pregledovali so naprave. Le-te, kot je povedal, v celoti zadovoljujejo njihove potrebe. Gre za naprave, ki omogočajo vzpostavljanje telefonskih in telegrafskih zvez prek radijskih valov. Linijo za več telefonov, ki bi jo sicer morali napeljati nekaj mesecev, lahko zagotovijo s postavitvijo naprav v 15 do 20 minutah. Prednosti takih zvez je več: ne zahtevajo veliko število ljudi, vremenske razmere nanje ne vplivajo, sovražnik pa jim tudi težko prisluškuje z radijskimi zvezami iz večje oddaljenosti. Za prevoz naprav potrebujejo dobra vozila, saj

Radiotelegrafisti med poukom spoznavajo aktivnosti Morsejevih znakov

Od postavitve antene je odvisna uspešnost delovanja naprave za radijsko-relejne zveze

Pregled naprav za zveze pred odhodom na urjenje

jih morajo zaradi optične vidljivosti in ske slišnosti postavljati na vzpetine. S napravami lahko zagotavljajo tudi do kilometrov dolge relejne linije. Čas učenja rokanje z relejnimi napravami je kratki.

Pozneje smo med ogledom urjenju terenu srečali tudi pripadnike Milovanovičeve enote. **Ziad Čanić, Ivan Knežević** in **Marjanović**, ki so šele pred mesecimi v vojaško suknjo, so potrdili besede starešine. Anteno za radijsko-relejne pravne so postavili v dobrih 15 minutah tem omogočili delovanje naprave.

V eni od učilnic je starešina **Marjanović** vodil pouk teleprinteristov. Bilo je slišno, da bi deloval oddelek za teleprinterske naprave, večji pošti. Vojaki so tipkali naročeno čisto in po končanem opravilu čakali na navodila. Večina njih pred prihodom je vodila ter plodno sodelovanje z okoljem.«

Delo v drugi učilnici je vodil **Zdravko Ribar**. Kot starešina že dalj časa sprejmevalek v enoti za radijsko-telegrafske skrivnostni Morsejevi znaki. Seznam je, da se morajo radiotelegrafisti enako naučiti tako oddajanja kot sprejemanja. Po odhodu iz armade se mnogi njih, prav tako kot teleprinteristi, organizirajo za potrebe splošnih zvez.

Pred odhodom na teren, kjer smo se tudi praktično delo enote za radijsko-telegrafske zveze in napeljavo žičnih linij obiskali še starešino **Pavla Popovića**, dolgo vodil radioamaterski klub 22. decembra. Enoti za zveze. O dejavnosti, ki preprečuje lovne naloge vezista z aktivnostjo v prostem času, je povedal: »Klub združuje prečlanov. Med njimi je okrog 15 odstotkov radiotelegrafskega specjalnosti, prav gojenje vojaške gimnazije, drugi pa so šine in civilne osebe v službi armade. Na dejavnost je pomembna za izpopolnitve znanja in vzdrževanje pripravljenosti starešin kot vojakov. Imamo pet najnajboljših naprav, prek katerih se povezujejo radioamatere iz okrog 95 držav v svetu. Javnost klubu omogoča, da vsako leto radioamaterski razred od 25 do 35 vojakov. Pohvalimo se lahko tudi z velikimi uspehi, med katerimi je največji osvojil prvega mesta na tekmovanju Zvezamaterjev Jugoslavije.«

Besedilo in slik
Stojan Saje

Inž. PAVLE
HAFNER

KRUH

Kruh je hrana, ki jo spoštujejo vsi narodi sveta. Šest tisoč let pred našim stetjem je bil človek že poljedelec in je sejal pšenico in ječmen. Kruh je prastara jed in so ga pekli že pred pet tisoč leti. Prakruh ni bil kvašen, sličen je bil današnjem mlincem. Te mlince so pekli na segretih vročih kamnih. Kasneje so ugotovili, da če testo, mešanico moke in vode, močno gnete z roko, se testo prične mehuriti. Tako so nastali mali hlebčki z zračnimi mehurji. Ti hlebci so bili majhni in še vedno trdi. Dva tisoč let pred našo ero so testo pričeli kvasiti. Kvas so pridobivali na več načinov. Iz starih zapiskov izvemo, da so kvas pridobivali iz koruzne moke in kislega mošta. V naših krajih so testo kvasili z drožmi. Ta način se je ohranil pri nas še po prvi svetovni vojni. Drože so naše gospodinje pripravile tako, da so v mentrji pustile malo testa od prejšnje peke. Iz tega testa so napravile majhne hlebčke in jih pustile skisati. Poleti se je testo skisalo hitreje kot pozimi. Ko je bilo dovolj skisano, ga je gospodinja zdrobila v drobne svaljke, ki jih je pred uporabo razpustila v topli vodi in vmešala v testo. V nekaterih krajih Slovenije so delali drože iz hmelja in koruzne moke. Kruh, kvašen z drožmi, ima kiselkast okus, toda ostane dalj časa svež.

Kruh pečemo iz pšenične, ržene, ajdove, ječmenove, koruzne in ovсene moke. Najbolj okusen je kruh iz mešane pšenične in ržene moke. Bel kruh so včasih pekli samo ob velikih praznikih ali domačih slavljih. Manj okusen je kruh iz koruzne, ajdove in ovсene moke. Oves pravzaprav niso mleli, temveč samo stopali. Zato so bile v ovsenem kruhu pleve. Ovsen kruh so pekli v hribovitih krajih, kjer je oves bolje uspeval kot pšenica.

Na velikih kmetijah so gospodinje pekle pisani kruh. Spečen je bil iz dveh različno obarvanih testov, in sicer iz enotne in koruzne moke. Pisani kruh ni bil bolj okusen, temveč je tako gospodinja prihranila pri pšenični moki. Gospodinja je naredila posebej testo iz pšenične moke in posebej iz koruzne moke. Koruzno moko je najprej poparila s slanim kropom in dodala nekoliko krušne moke. Ko se je koruzno testo nekoliko ohladilo, je dodala kvas. Najprej je razvaljala testo iz čiste krušne moke. Po vrhu ga je premazala s svinjsko mastjo. Nato je razvaljala koruzno testo in ga položila preko testa iz krušne moke. Površino koruznega testa je prav tako premazala z maščobo in ga zvila v štruco. Povito štruco je dala v pomačen model ali pečnjak in jo pustila vzhajati. Ko je testo dovolj vzhajalo, ga je v modlu spekla v krušni peči.

Pisani kruh so delali pri nas tudi iz pšenične in ajdove moke. Gospodinja Angelca Frlan z Loga v Poljanski dolini je pripravila za rastavo domačih jedil, ki so jo organizirale letos za 8. marec žene Kmetijske zadruge Škofja Loka, pisani ajdov kruh in zraven napisala recept za priznavanje tega kruha. Takle je:

Potrebujemo pol kilograma bele ali krušne moke, 6 dkg kvasa, 30 dkg ajdove moke, pol litra mleka, 2 žlički soli, 1 jajce in 1 žlico olja. Iz bele moke, mleka, 3 dkg kvasa, 1 žličke soli in 1 žlico olja napravimo testo in ga pustimo vzhajati. Posebej damo

v skledo 30 dkg ajdove moke, jo poparimo z osoljenim kropom in pomešamo. V mlačno maso vmešamo 3 dkg vzhajanjega kvasa, pognetemo v beli moki in pustimo vzhajati. Vsako testo posebej na 1 cm debelo zvaljamo. Belo testo po vrhu namažemo s stepenim jajcem, preko njega položimo temno zvaljano testo in ga premažemo s stepenim jajcem. Nato testo, zvito v obliki štruce, položimo v premazan pekač in pustimo vzhajati. Kruh pečemo v krušni peči. Pečeno štruco premažemo z razpuščenim surovim maslom.

Ob velikih praznikih, zlasti za Novo leto, so gospodinje na kmečkih domovih spekle poprtnjak. To je bilo mlečno testo, v katerega je gospodinja vgneta štiri do pet rumenjakov in nekoliko sladkorja. Testo je moralo močno vzhajati, kajti poprtnjak mora biti mnogo višji, kot navaden hlebec kruha.

Pred praznikom Vseh mrtvih dan, to je 31. oktobra, so kmečke gospodinje spekle preše. To so majhni hlebčki iz pšenične in ržene moke. Preše so bile namenjene revnim otrokom in beračem. Toda preše so bile tako okusne, da so jih nabirali tudi otroci premožnejših domačij. Spominjam se, da smo otroci kljub strogi materinim prepovedi »fetali« preše, seveda le pri znanicih. Dobro smo vedeli, katera gospodinja ne skopari s pšenično moko.

Drage mamice, napravite veselje vašim otrokom in specite doma v pečici preše. Napravite testo za navadni črni kruh, vmesite malo kumine, napravite male hlebčke premera 7 do 8 centimetrov, pokrijte jih s prtom in jih pustite vzhajati. Predno jih daste v pečico (pecite pri 220 stopinjah), napravite na površini rahlo zarez za nožem in jih položite na pekač. V pečico morate dati skodelico vode, da bo zrak v njej vlažen in bo skorja voljna in ne pretrdita. Zraven ponudite surovo maslo in to bo imenitna večerja, s katero se boste prikupile tudi svojim možem.

Svetovna kulinarika pozna nešteto vrst kruha. To so kruhi iz raznih mok, z različnim načinom priprave ter z raznimi dodatki, ki dajejo značilen okus. V kuharski knjigi »Slovenske narodne jedi« navaja avtorica Andreja Grumova sledče vrste kruha, ki ga pečejo slovenske gospodinje: domači kruh, rženov, ajdov, koruzni in krompirjev kruh, kruh z drožmi, pisan koruzni kruh, pisan ajdov kruh, pisan kruh s kašo, pisan kruh s krompirjem, krompirjev mlečni kruh, mlečni kruh z rozinami, pranični kruh ali poprtnjak, sadni kruh, krhljak. Doljeni poznaš pisan kruh z nadom iz rožičeve moke. V Prekmurju sem nekoč jedel kruh, v katerega je gospodinja vgneta popraženo čebulo. Na Koroškem pripravljajo kruhe, katere potresejo z raznimi začimbami: kumino, koriandrom in podobno.

Pšenični kruh so na kmetih izboljšali z raznimi dodatki kot so mleko, jajca, maščobe in razni slani in sladki nadevi. Z izboljšavo testa in z raznimi dodatki so iz kruha nastali kolači. Razna naša domača jedila bodo mnogo pridobila, če k jedi ponudite domač kruh. Le skupaj z domačim kruhom predstavljajo te jedi resnično ljudsko posebnost.

Ta mesec na vrtu

GLAVNATA SOLATA, ki do konca septembra še ni dorasla, lahko še mnogo pridobi, če pokrijemo gredico z oknjaki. V zavjetu steklene strehe se glavice »Kraljice maja« ali kakšne podobne sorte solate hitro in lepo razvijajo. Namesto oken lahko uporabimo tudi na okvire napeto plastično folijo. Okna in okviri naj bodo 25 do 30 cm nad zemljo.

Popolnoma dorasle GLAVE BELEG A ZELJA jeseni rade pokajo. Ne shranjujmo takšnih glav za svežo uporabo! Precej dozorelih in razpokanih zeljnih glav lahko uporabimo jeseni v kuhinji za svežo solato in za prikuhe. Če jih imamo pa večjo količino, jih pa lahko damo kar kisat. V prav majhnih količinah pa zelja ni mogoče kisati brez tveganja, da se vse skupaj ne pokvari in segnije.

RADIČ, ki ga nameravamo pozimi siliti, dobri septembra samo še en obrok gnojila. V začetku septembra ga zalijemo z 0,3 odstotno raztopino mešanega gnojila z malo dušika in mnogo kalija ter fosforja. Gnojenje z dušikom ali kasnejše gnojenje bi povzročilo, da bi korenji slabо dozorevali in bili neodporni za gnilobo med skladiščenjem in siljenjem.

Že zdaj izkopljemo najmočnejše KORENINE PETERŠILJA. Tako bomo lahko vso zimo uporabljali svežega. Zimsko pridelovanje peteršilja na okenski polici je neke vrste siljenje, ker rastline potrebujejo v korenih

nakopičene rezerve za rast listov, korenine pa dobavljajo v glavnem samo vodo. Zaradi tega izbiramo predvsem močnejše korenastih sort peteršilja. S tem še ni rečeno, da listnatе sorte (Mahovec, Kodrovec) ne bi bile uporabne, saj so njihovi nakodrani listi že skoraj atraktivni okras zimske kuhinje. Koreni korenastih sort peteršilja so daljši kot listnatih sort, zato moramo izbrati tudi ustrezno globoko posode zanje. Peteršilj previdno izkopljemo in korenje takoj posadimo v lonec, da se na zraku ne izsušuje. Sadimo samo tako globoko, kot so rastline rastle v vrtu. Za listnate sorte peteršilja so dovolj veliki lonci z zgornjim premerom 12 cm, za korenastе sorte pa vzamemo lonec št. 15 ali še celo večje. V vsak lonec precej nogo načožimo korenje – le 5 cm na gosto načožimo korenje – le 5 cm na prostora med korenastimi sortami in 3 med listnatimi. Prostor med korenji zapolnimo z lažjo vrtno prstjo. Vlončeni peteršilj takoj zalijemo in ga lahko pustimo še nekaj časa na prostem. Najbolje je lonec do roba zakopati v zemljo. Ves čas, kar še ostanejo lonci na prostem, se zemlja v njih ne sme izsušiti. Najbolje je zanj kje v polsenci.

Podobno kot peteršilj, lahko zimo vlončimo DROBNJAK. Lončki so lahko manjši, ker drobnjak nima tak dolgih korenin. Grmiče drobnjaka izkopljemo tako, da se čimmanj razspajajo in ostane na koreninah kolikor mogoče največ zemlje.

Kristusov trn cvete vse leto

Kristusov trn (Euphorbia splendens), tudi kristusova krona imenovan, je dobil svoje ime po močnih trnih na svojih vejicah. Nekateri ga pristevajo med kaktuse, vendar je ta v primerjavi s kaktusi veliko bolj žegen. Prenaša vroče sonce poleti, pa tudi suh segret zrak v stanovanju pozimi. Uspeval in cvetel bo vse leto, le zemlja v lončku se ne sme nikoli popolnoma osušiti. Pravijo, da moramo naliti vodo v podstavek, pustiti eno uro, potem pa vodo, ki je ostala v podstavku odlijemo. Od marca do avgusta mu tudi gnojimo. Vajeni smo rdečih cvetov kristusovega trna, se pa dobe pri nas tudi že rumeni.

moda

nasveti
za dom

šport

družino
kmečke jedi

Piščanec po veronski

Za 4 osebe potrebujemo 1 piščanca, sol, poper, moke, 2 cebuli, 2 korenja, 3 ce olivnega olja (če ga nismo ravno pri roki, je dobro sončično), majhna komičačiščenih paradižnikov (tako, da jih olupimo tudi s tako, da jih olupimo tudi stimo semen), 10 oliv, ki so bile polnjene z mandarinkami, lahko pa uporabite ne polnjene s paradižnikom.

Piščanca operemo, razrežemo na štiri do šest kosov in osušimo. Naribamo s soljo in poprom in povajljamo v moki. Cebulo in korenje razrežemo na drobne koščke. V ponji razbelimo olje, v njem operimo piščanca in spet vzamemo ven. Zdaj damo v ponev čebulo in korenje in ju svetlo prepražimo. Dodamo paradižnik, dobro premesamo in zavremo. Zdaj dodamo spet že opečenega piščanca, pokrijemo in slabi vročini okrog pol ure cmarimo. Olive razrežemo na koščke, dodamo jedi. Zraven bodo šli špageti in sveža solata. Pa seveda dobrega črnega vina!

Za vitkejšo linijo

Toliko raznovrstnih shujševalnih diet se že pojavi na straneh ženskih revij, da jim ne moremo več slediti. No, zdaj je prišla ven še »hamburška shujševalna dieta«, pri kateri prav tako, kot pri vseh ostalih, ne smemo jesti kruha, pač pa veliko zelenjave in mesa. Sendvič si lahko naredimo kar v kumarici ali med dvema listoma zelja. Ni tako neumno. Morda pa bo tak sendvič v shujševalni kuri le premagal najhujšo lakoto.

Iz kuhinjskega kara

Iz malo večjega kuhinjskega serveta bomo lahko sešile enostavno pralno krilce za deklivo in igralne hlačke za sinka. Morda pa je modrega, zanje pa iz redčega serveta. Obrobne črte bomo uporabili tudi za žepke.

ZDRAVJE V NARAVI

Oreh (Juglans regia)

Naravno zdravilo proti prebavnim motnjam in zaprtju ter odlično sredstvo za čiščenje krvi.

Oreh je pri nas dokaj razširjeno sadno drevo. Cenjen je zaradi hranljivih plodov (jed) in kvalitetnega lesa. Orehi so zelo okusni in spadajo k naši prehrani, vendar si je treba vtisniti v spomin, da so orehi tudi zdravilni. To si naj zapomnijo predvsem tisti, ki trpe prebavnih motenj in zapeke. Oreh preskrbijo črevetu potrebno dejavnost, tudi kadar občela več ne pomagajo. Tisti, ki ne prenesejo več nobene maščobe, lahko brez težav jedo orehe izveti so le tisti, ki imajo težave z žolčem.

Orehova jedraca so izredno hranljiva, po kalorijah prekašajo celo meso. Suho jedrce je pri 100 g vsega 500 kalorij, 11 odstotkov olja, 13 odstotkov ogljikovih hidratov, 2 odstotka mineralnih snovi, izmed vitaminov pa vsebuje največ vitamina A, v manjših količinah pa tudi C in B6.

Ce zmešamo laneno seme z nekaj orehi (1:1), dobimo odlično sredstvo, ki krepi črevetu in preprečuje zaprtje (dvakrat na dan po eno žlico). Večkrat je vzrok zaprtja slabih orehevega listja (sveže ali posušeno) je od nekdaj cenjen med ljudstvom kot sredstvo za čiščenje krvi. Da deluje tudi kot tonikum, tj. kot sredstvo za krepitev, pa je znanstveno dokazano. Recept: 10 gr listja zavremo v pol litra vode, odstavimo, pustimo 10 minut in popijemo čez dan. Več ne!

Zaradi vsebovanje grenačne čaj iz listov utruje želodec in vzbuja tek. Pri upadanju moškosti uporabljamo zvarek zelenih orehov oz. zelenega dela osemenja. (Recept isti kot za čaj iz listov).

Izvleček iz listov (list zmanjemo) pomaga pri piku žuželk, če z njim namažemo prizadetna mesta. Če v pol litra vina in pol litra olivnega olja, ki ga dobimo v lekarni, namakamo zunanjo lupine plodov, dobimo tekočino za masiranje lasišča, ki ga lahko uporabljamo pri izpadanju las in prhljaju, hkrati pa so zelene lupine tudi neškodljivo barvilo za lase, ki le obarva temno. (Polno prgišče zelenih lupin razrežemo, dobro prekuhamo v 1 litru vode, izvedemo ček precedimo, dodamo za oreh velik kos galuna (lekárne, drogerije) in ponovno prekuhamo. Preostali izvleček natočimo v steklenico in hranimo hladnem do druge uporabe).

Družno kradli po trgovinah

Iz koristoljubja in objesnosti so Janez Triler in tri sorodnice okradli nekaj kranjskih trgovin

Kranj — Senat temeljnega sodišča v Kranju je v sredo obsoval zaradi kaznivega dejanja velike tavnine Janeza Trilarja iz Kranja na 1 leto in pol zapora, njegovo ženo Elzo na eno leto, sestro Marijo Trilar in svakinjo Barbaro Trilar pa na eno leto in dva meseca zapora.

Tavnine so bile zelo hitro odkrite. Ko je namreč prodajalka v Globusu opazila, da sta dva obešalnika prazna, je bilo takoj jasno, da je nekdo brez plačila odnesel oblačila. Ko so pogledale skozi okno na parkirni prostor pred hotelom Creina, so pri avtomobilu nemške registracije, bil je last Barbare Trilar, opazile skupino treh žensk in moškega, ki so bili poprevi v trgovini. Tako so poklicale miličnike, ki so v prtljažniku avtomobila našli ne le oblačila in steklovinu iz Globusa, pač pa tudi predmete iz trgovin, ki so jih tisto soboto dopoldno obiskali že poprevi.

Vsi so priznali dejanja, vendar pa so pri tem omenjali, da so prejšnji večer nekaj proslavljali, in da bi lahko to tudi vplivalo na njihovo početje. Sicer pa so vsi močno obžalovali, da so kaj takega storili; to jim tudi ne bi bilo treba, saj niti niso

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata 25 din, špinača 40 din, cveča 40 din, korenček 25 din, česen 50 din, čebula 20 din, fižol 30 din, pesa 12 din, kumare 10 din, paradižnik 20 din, paprika 25 din, slive 20 din, jabolka 20 din, hruške 25 din, grozdje 30 din, lubenice 15 din, ajdova moka 28 din, koruzna moka 12 din, kaša 30 din, surovo maslo 90 din, sметana 58 din, skuta 48 din, sladko zelje 12 din, kislo zelje 20 din, orehi 250 din, jajčka 3,50 din, krompir 5 din.

JESENICE

Solata 28,80 din, špinača 18 din, cveča 30 din, korenček 18 din, česen 55 din, čebula 15 din, fižol 33 din, pesa 15 din, kumare 20 din, paradižnik 26,90 din, paprika 15 din, slive 20 din, jabolka 22,40 din, hruške 28 din, grozdje od 25 do 30 din, limone 38,20 din, ajdova moka 30,68 din, koruzna moka 13,26 din, kaša 21,26 din, surovo maslo 130,50 din, smetana 58,35 din, skuta 46,36 din, sladko zelje 5,80 din, orehi 272,80 din, jajčka od 3,10 do 3,70 din, krompir 5,04 din.

63

Črni ne more več zaustaviti razigranih nasprotnikovih figur. Pripravljen je sicer manjšo past, preti namreč 16... Tc7: 17. Tc7: Tc8 itn., kar pa belega ne ovira pri izvajanju načrta. Črni je že povsem izgubljen.

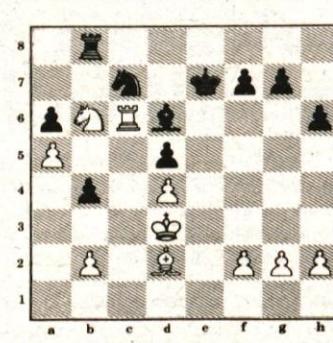
17. Se4! Lg7
18. Tg7+

Zadoščalo bi tudi enostavno 18. Sd6: Tc7: 19. Tc7: Td6: 20. Lc5 Td8 21. Le7 in nato d6 z aktiviranjem belopoljnega lovca.

18. ... Kg7:
19. Sd6: Tc1:
20. Se8+ Kf7
21. Lc1: Ke8:
22. Le3 f5
23. Lf1 Ta8
24. Lc4 Kd7
25. Lb3 Tc8
26. Ld2 Tb8
27. Lc1 Tb4
28. La3 Td4
29. Lc5 Td2
30. La4+ Kg8
31. d6

Črni se je vdal.

prednost. Vzemimo primer rešitve položaja na diagramu iz partie NAJDORF — SKÖLD (Dubrovnik, 1950).

Črni stoji slabše, z zadnjo potezo Td8-b8 pa je omogočil nasprotniku, da z nekaj potezno menjalno kombinacijo prisvoji odločilno materialno prednost.

1. Tc7! Lc7:
2. Sd5+

Črni se je vdal. Na Kd7 bi sledilo 3. Sc7: Kc7: 4. Lf4+! Kc8 5. Lb8: in beli v lahko uveljavljai prednost kmeta v enostavni kmečki končnici. Črni izgubi tudi, če se izogne kmečki končnici, npr. 3. ... Tb7 4. Sa6: Tb5 5. Sc5+ Kc6 6. a6 itn.

POENOSTAVITEV POZICIJE

Pri poenostavitevi pozicije gre praviloma za načrtno menjavo nekaj figur. Razlogi za poenostavitev pozicije so lahko zelo različni, tako v obrambi, npr. razbremenitev pozicijskega pritiska ali spodbujanje osti nasprotnikovega napada, kot v napadu. Pogosto nastane po menjavi figur enostavnejša pozicija, v kateri laže izenačimo igralne možnosti ali uveljavimo že pridobljeni prednosti, lahko pa ravno po prednosti, lahko pa ravno ob menjavi dosežemo določeno

SKOZI ZAPLET V POENOSTAVITEV

Premoč v središču je stvarna prednost, na podlagi katere lahko pogosto odločilno prevesimo ravnotežje v igri. Pri tem pride praviloma do zaostritve položaja, do zapleta, ki pa se nato razbistri v pozicijo, v kateri se dokončno izrazi pridobljena prednost.

din. Vse se je spet znašlo v avtomobilu. Ženske so nato obiskale še Delikateso na Maistrovem trgu in brez plačila odnesle 6 parov nogavic, pomivalne krpe, viski. Skupaj je bila vrednost odnešenih predmetov 23.000 din.

Sodišče se je pri odmeri kazni za veliko tavnino, za katero je zagrožena kazen od enega do desetih let zapora, odločilo za kazni v mejah minimuma; seveda pa je upoštevalo, da je bilo dejanje izvedeno predzrno, iz nobenega razumljivega vzroka, bolj iz objestnosti in koristoljubja kot je v obrazložitvi naglasil predsednik senata. Upoštevalo pa je tudi, da imajo majhne otroke. L. M.

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama in starica

MARIJA LUSKOVEC

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, ji poklonili cvetje in jo spremili na njen zadnji poti.

Zalujoči: mož Jože, sin Jože z družino in hčerka Slavka z družino!

Kranj, 18. septembra 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, ljubljene mamice, stare mamice in sestre

FRANČIŠKE HAFNER

roj. Vehovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njen zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Bajžlu, osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani za ves trud in požrtvovalnost v času njenega zdravljenja. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za opravljen obred in poslovilne besede ter pevcem iz Naklega za žalostinke. Topla zahvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo obiskovali v času bolezni, nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami v najtežjih trenutkih.

Vsi njeni!

Sr. Bitnje, 20. septembra 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in stare mame

MARIJE VIDIC

Culnove mame iz Poljšice

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za izkazano pomoč, darovanovo cvetje, izrečena sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo sodelavcem OGP Grad Bled, Bolnišnice Begunje in TOZD — Gozdarstvo Bohinj, pevcem iz Zasipa, g. župnikoma iz Gorj in Breznice za pogrebni obred.

Vsi njeni!

Poljšica, Zg. Gorje, Radovljica, Vrba, Bohinjska Bistrica

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, zeta, brata in svaka

ANTONA RESNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih lajšali bolečine, nam izrazili sožalje, podarili vence in cvetje ter ga pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala PM — Kranj in UJV — Kranj, organizaciji ZB — Huje — Planina, obema govornikoma, godbi in pevcem ter zastavonošem.

Zalujoči: žena Milka, sin Tone z družino, družina Štomec, sestre in drugo sorodstvo!

Kranj, 22. septembra 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame, sestre in tete

TEREZIJE JAKOPIČ

poročene Blatnik

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, tolazilne besede ter udeležbo pri pogrebu. Posebno se zahvaljujemo dr. Prašnikarju in zdravstvenemu osebju Inštituta Golnik. Iskrena zahvala dr. Saječevi za zdravljenje naše mame med bolezni. Posebno se zahvaljujemo Upokojenskemu pevkemu zboru za žalostinke. Lepo se zahvaljujemo KS Črte za podarjeno cvetje in OO KOP Kranj za podarjeni venec. Še prav posebno se zahvaljujemo Mari Aleškovi za opravljenje molitve in g. župniku za lep pogrebni obred in tolazilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala za vse!

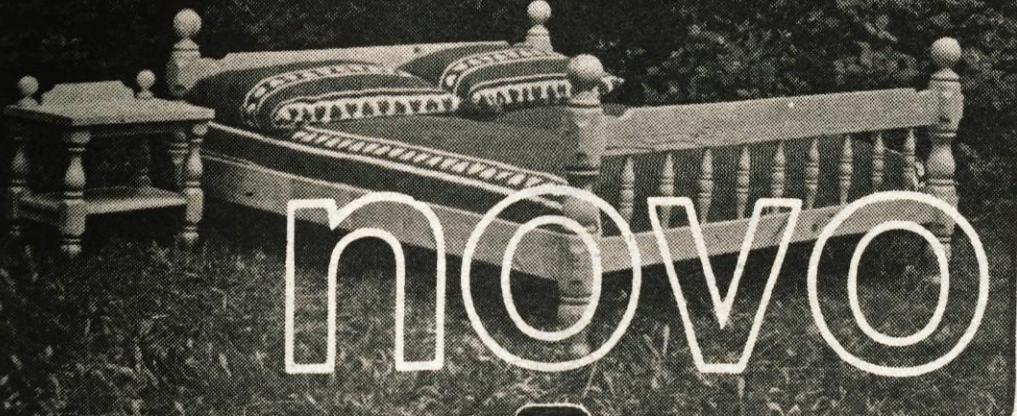
Zalujoči: sinovi z družinami ter drugo sorodstvo!

Kranj, 22. septembra 1980

lesna industrija
64260 bled ljubljanska c. 32
telefon: 064-77661
telegram: lip bled
telex: 34-525 yu lipex

- PRODAJALNE:**
- SLOVENIALES Ljubljana
  - Lip Bled — Rečica
  - Lip Bled — Murska Sobota
  - MURKA Lesce
  - ZLIT Tržič

NOVO

STRUŽENO POHIŠTVO

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojevrstno prijetnost struženemu pohištvu, ki s svojo bogato obliko sprošča in osvaja človeka v domaćem ambientu. Struženo pohištvo s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpežnost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in pozitivni prostora. Struženo pohištvo, ki zajema postelje z nočnimi omaricami, s svojo uporabno funkcijo omogoča prilaganje prostoru po širini in višini ter namenu. Služi nam lahko za vsakdanji počitek, prijeten odih na dopustu, vikendu ali hotelu.

Struženo pohištvo je izdelano iz prvovrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravni barvi lesa ali z lužili in lakirano s prozornim nitro lakom v pol mat izvedbi.

nama

**JESEN ŽE RAZPREDA SVOJE ČARE,
VENDAR PA TUDI OPORAZJA,
DA SE BO TREBA KMALU
TOPLO OBLEČI IN OBUTI,
KO BO PRIŠEL MRAZ.**

NA JESENSKE HLDNE IN
DEŽEVNE DNI
MISLITE ŽE ZDAJ.
ZATO STOPITE
V
VELEBLAGOVNICO

nama

V Škofji Loki.

KI VAM NA SVOJIH
ODDELKIH S KONFEKCIJO
IN OBUTVIJO OMOGOČA,
DA BOSTE LAHKO KUPILI
ELEGANTEN PLAŠČ ALI
OBLEKO, VEDNO MODNE
PLETENINE,
TRPEŽNO OBUTEV
IN ŠE VSE DRUGO,
KAR VAS BO PRIJETNO
ZAVAROVALO PRED
MRZLO JESENJO.

nama

DEŽURNI VETERINARJI

od 26. 9. — 3. 10. 80

Za občini Kranj in Tržič
TERAN Janez, dipl. vet.,
Kranj, Vrečkova 5, telefon
26-357 ali **21-798**
RUDEŽ Anton, dipl. vet.,
Kranj, Benedikova 6/a, telef.
23-055

Za občino Škofja Loka
HABJAN Janko, dipl. vet.,
Žiri 130, telefon **69-280**
LIKOSAR Dušan, dipl. vet.,
Škofja Loka, Podlubnik 64,
telefon **60-939**

Za občini Radovljica in Je-
senice
GABROVŠEK Jože, dipl.
vet., telefon **25-779**

Dežurna služba pri Živino-
rejskem veterinarskem za-
vodu Gorenjske v Kranju
Iva Slavca 1, tel. **25-779** ali
22-781 pa deluje nepreki-
njeno.

DEŽURNE TRGOVINE VELETROGOVINA

Špecerija
BLED

dne 27. 9. 1980

MARKET DOBE Bled,
Kajuhova 3

MARKET ZGORNJE

GORJE 11/a

trgovini sta odprtih

od 7.—19. ure

MARKET DELIKATESA

BLED, Cesta svobode 15

(v Park hotelu)

trgovina je odprta

od 8.—20. ure.

NOVO V KRANJU

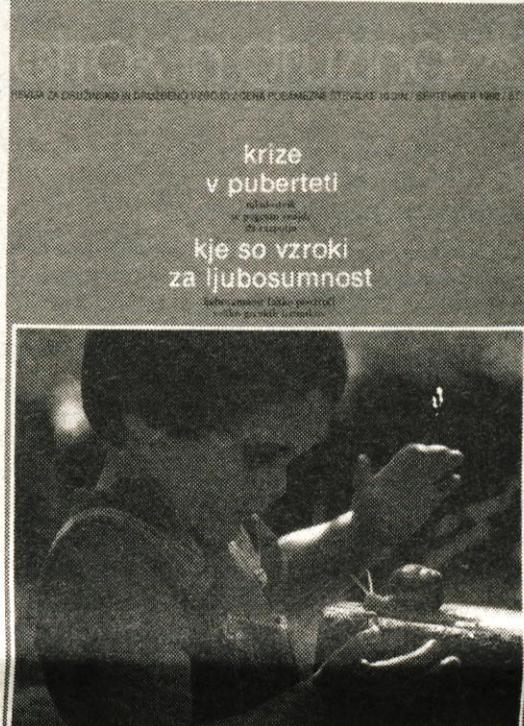
CENTRAL

TOZD VINO KRANJ

Za kino Centrom v Kranju, Mladinska 1, smo odprli novo trgovino DISKONT, dobro založeno s prehrabnimi artikli, vini in ostalimi pijačami.

Prepričajte se!

D I S K O N T

V septembrski številki revije OTROK IN DRUŽINA lahko preberete:

- Prizadevanja za humanejše odnose med ljudmi
- Krize v puberteti — staršem v premislek
- Kje so vzroki za ljubosumnost
- Družbena skrb za starejše občane
- Ponavljajoče se običajne bolezni in šola
- PRILOGA VRTEC: Ljubkovalne igrače
- O dojenju idr.

VELETROGOVINA
ŽIVILA
KRANJ

TOZD MALOPRODAJA

V NAŠIH ŠTEVILNIH PRODAJALNAH
LAJKO NABAVITE ZA

OZIMNICO

KROMPIR	5 din-kg
PAPRIKO	15 din-kg
ČEBULO	15 din-kg
JABOLKA	
— JONATAN	13 din-kg
— ZL. DELIŠES	13,50 din-kg

PRIPOROČAMO SE ZA NAKUP

GRAŠKI VELESEJEM

od 27. septembra — 5. oktobra 1980

Iskra Elektromehanika Kranj
Tovarna merilnih instrumentov
Otoče

objavlja prosta dela in naloge
VODJE GALVANIKE IN LAKIRNICE

Pogoji: kandidati morajo imeti:
– srednjo strokovno izobrazbo kemične smeri.
– 5 let delovnih izkušenj.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti morajo kandidati poslati najkasneje v 15 dneh po objavi Iskri – Tovarna merilnih instrumentov Otoče, Otoče 5 a, 64244 Podnart. Ostale informacije se dobijo v splošno kadrovskem oddelku.

Inštalacije p.o.

PODGETJE ZA PROJEKTIRANJE
IN IZVAJANJE INSTALACIJ
Škofja Loka, Kidričeva

Oglas z dne 23. 9. 80 je bil nepravilno objavljen in ga danes objavljamo v celoti

Pogoji: Po sklepu komisije za delovna razmerja objavljamo naslednja dela in naloge

KLJUČAVNIČARJA

Pogoji: KV ali priučen ključavnica z 2 leti delovnih izkušenj SNAŽILKE

Pogoji: – za opravljanje teh del in nalog sprejmemo nekvalificirano delavko

Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidate vabimo, da pošljemo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev komisiji za delovna razmerja DO Inštalacije, Škofja Loka, Kidričeva 55.

Razpis velja do zasedbe prostih del in nalog.

O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Temeljno sodišče v Kranju

Predsedništvo

Na podlagi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

STROJEPISKE,
za katere se pri opravilih zahtevajo navedeni pogoji:

- 4-letna srednja administrativna šola
ali 2-letna administrativna šola.
- delovne izkušnje z najmanj 300 udarci na minuto.
- delavka brez delovnih izkušenj najmanj 200 udarcev na minuto in 3 mesece poskusne dobe.

Delavka, ki bo sprejeta na delo na temeljno sodišče, bo združevala delo za nedoločen čas.

Interesentke naj v 15 dneh vložijo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov Predsedništvo temeljnega sodišča v Kranju, Ulica Moše Pijade 2. Kandidatke bodo o izbiri obveščene v 15 dneh po preteklu roka za prijavo.

Komunalno obrtno in gradbeno podjetje Kranj z n. sol. o.

TOZD Komunala b. o.
Kranj, Ul. Mirka Vadnova 1

objavlja prosta dela in naloge

- AVTOMEHANIKA II
- KLJUČAVNIČARJA

Pogoji: – poklicna šola avtomehanske in kovinske stroke ter eno leto delovnih izkušenj. Poskusno delo traja tri meseca.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati za objavljena prosta dela in naloge naj pošljemo vloge na naslov KOGRAN Kranj. Komisija za delovna razmerja TOZD Komunala, Kranj, Mirka Vadnova 1. Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Tiskarna in kartonaža
Gorenjski tisk n. sol. o.
Kranj

objavlja prosta dela in naloge
za TOZD Blagovni promet n. sol. o. Kranj

DELAVCA ZA SKLADIŠČNA DELA

Pogoji: – končana osnovna šola in izpit za voznika viličarja
Delo je enoizmensko in je zaradi določeno 1-mesečno poskusno delo.
Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1, v roku 15 dni po objavi.

BRIVSKO FRIZERSKO PODJETJE

Kranj
Maistrov trg 12

Na podlagi potreb podjetja vabimo v našo delovno organizacijo sodelavce za združitev opravil in nalog

VEČ

FRIZERJEV MOŠKE – ŽENSKE STROKE

Razpisni pogoji:

- kvalifikacija z ustrezeno šolsko izobrazbo

Ponudbe pošljite na naslov Brivsko frizersko podjetje Kranj, Maistrov trg 12.

Razpis velja do združitve opravil in nalog.

vezenine bled n. sol. o.

TOZD Pozamenterija Bled

Razpisna komisija pri delavskem svetu TOZD Pozamenterija Bled razpisuje dela in naloge

individualnega poslovodnega organa

- vodje TOZD Pozamenterija Bled

Poleg splošnih zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo in 2 leti delovnih uspešnih izkušenj.
- da ima višjo izobrazbo in 4 leta delovnih uspešnih izkušenj.
- da najmanj pasivno obvlada nemški jezik.
- da ima ustrezeno moralno politične kvalitete, ki se kažejo v ustremem odnosu do samoupravne družbene ureditve, ter sposobnosti razvijanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela in delovnih ljudi in v osebni poštenosti.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratki življenjepis naj kandidati pošljajo na razpisno komisijo Vezene Bled, TOZD Pozamenterija Bled, Kajuhova 1.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi oglasa.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po preteku razpisa.

Delavska univerza

ŠKOFJA LOKA

Mestni trg 38/II

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju delavca za opravljanje delovnih nalog in opravil

tajnika Delavske univerze

Pogoj: – ekonomski tehnik ali administrativni tehnik

Delo je za določen čas s polnim delovnim časom in traja do vrnitve obolelega delavca na delo.

Pismene ponudbe pošljite na naš naslov do 30. 9. 1980.

KOVIN

kovinsko podjetje jesenice

Razpisna komisija delavskega sveta delovne organizacije razpisuje dela oziroma naloge

vodje gospodarsko-računskega sektorja (ni reelekcija)

Pogoj: – dokončana višja šola ekonomske smeri.
– 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih.
– da ima kandidat organizacijske in vodstvene sposobnosti in moralnopolične vrline.
– delavca se izbira za dobo 4 let.

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljajo v 30 dneh po razpisu na naslov Kovin kovinsko podjetje Jesenice – Razpisna komisija – 64270 Jesenice, H. Verdinska 22.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku razpisa.

Železarski izobraževalni center

Jesenice
Oddelek za izobraževanje ob delu

razpisuje

večerno poklicno šolo kovinske smeri (studij ob delu) za naslednje poklice:

- strugar.
- strojni mehanik.
- orodni mehanik.
- varilec.
- vodovodni instalater.

Pogoj za vpis: – dokončana osemletka in 5 let prakse na delovnem mestu ustrezone stroke ali
– dokončana poklicna šola druge smeri (prekvalifikacija) ali
– nedokončana poklicna šola

Prijave z dokazili o dokončani šoli in potrdilom o praksi sprejema Železarski izobraževalni center Oddelek za izobraževanje ob delu.

Za kandidate iz Železarne Jesenice prijave sprejema Kadrovske sektor – oddelek za izobraževanje.

Tiskarna in kartonaža
Gorenjski tisk n. sol. o.
Kranj

objavlja prosta dela in naloge
za TOZD Blagovni promet n. sol. o. Kranj

DELAVCA ZA SKLADIŠČNA DELA

Pogoj: – končana osnovna šola in izpit za voznika viličarja
Delo je enoizmensko in je zaradi določeno 1-mesečno poskusno delo.
Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1, v roku 15 dni po objavi.

Svet delovne skupnosti upravnih organov

SKUPŠCINE OBČINE KRANJ

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo najdenih predmetov, dvokoles in mopedov

Dražba bo v sredo, 8. 10. 1980 ob 14. uri v garažnih prostorih občinske stavbe.

Seznam najdenih predmetov je na vpogled na oglašni deski v avli skupščine občine Kranj.

Interesenti si lahko ogledajo dražbene predmete eno uro pred pričetkom dražbe.

KOMPAS

ALPETOUR

DO Turistična agencija

PRAGA, 3 dni, odhod 17. oktobra
RAB, 7- in 10-dnevni paketi, od 21. oktobra dalje
RAB, 2 dni, vlak-ladja-autobus, odhod 11. oktobra, cena 850.- din

Organiziramo izlete in potovanja za kolektive in zaključene skupine.

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

St. Veiter Wiesenmarkt

TRGOVSKI SEJEM ST. VID NA GLINI (AN DER GLAN)
NA KOROŠKEM V AVSTRIJI

od 27. septembra - 6. oktobra 1980

618 letna tradicija

Nekatere zanimive prireditve iz programa:

sobota, 27. 9.

Ob 10. uri: slavnostni mimohod, poizkušnja piva, otvoritev sejma

ob 12. uri: slavnostni Koncert godbe v narodnih nošah

ob 15. uri: Lovska prireditev

ob 16. uri: športno srečanje

Nedelja, 28. 9.

ob 10. uri: pokušnja piva

ob 15. uri: boks

Torek, 30. 9.

Otroško popoldne, čarovnije za najmlajše (cene znižane)

Nedelja, 5. 10.

ob 10. uri: poizkušnja piva

Ponedeljek, 6. 10.

ob 19.30 uri zaključek

- Ogled razstave poljskih strojev in sejem rabljenih osebnih avtomobilov

- Razstava malih živali od 27. 9. - 29. 9. 80

- Gospodarska razstava v dvorani Mehrzweck

- Sejem starin, dnevno od 9.-17. ur

Odprt:

sobota, nedelja, ponedeljek, od 9.-18. uri

ostale dneve v tednu od 13.-18. ure

VELIK ZABAVNI PROSTOR (VSTOP PROST)

turistična agencija globtour

Informacije in prijave v poslovalnicah Maksimarket Ljubljana,
Trg revolucije 1. tel. 24-155, Gospodarska 4. tel. 313-164, 313-230
Rent-a-car Maksimarket, tel. 27-223

STROKOVNA POTOVANJA:

7. do 10. okt. PARIZ - avtomobilski salon - potovanje z letalom

11. do 15. okt. Düsseldorf - INTERKAMA - največji svetovni sejem elektronske merilne tehnike - z letalom

12. do 10. okt. VERONA - EUROCARNE, INTECSOL - z avtobusom

13. do 19. okt. DUNAJ IMW - Mednarodni teden mode - z avtobusom

14. do 2. okt. PARIZ - PRET A PORTER - Salon danske konfekcije - potovanje z letalom

15. do 14. nov. PRAGA - PRAGOTHERM, mednarodni sejem ogrevalne tehnike - potovanje z avtobusom

16. do 12. nov. MUNCHEN - ELECTRONICA - potovanje z avtobusom

17. nov. MILANO - PLAST sejem plastičnih mas in kavčuka - potovanje s posebnim letalom

18. do 21. nov. PARIZ: Mednarodna razstava ambalaže in trije strokovni živilski sejmi

IZLETI:

» POTEH VELIKE REVOLUCIJE - 3-dnevna potovanja z avtobusom: odhodi - 3. in 17. oktobra 80.

REGATEV NA ŠTAJERSKEM - en dan z avtobusom: odhod 12. oktobra.

BEograd - MNOŽIČNI CILJ SLOVENSKIH IZLETNIKOV

Res je, da potuje večina izletnikov v Beograd zaradi obiska poslednjega domovnjaka predsednika Tita, toda zanimajo jih tudi mestne znamenitosti in drugi kraji v Srbiji, zlasti Djerdap, Novi Sad, Kragujevac, Popola in Oplenac. Skoraj vse agencije, ki organizirajo obisk Beograda so tudi te kraje in druge vključile v svoje programe. Izletniki so navdušeni nad gostoljubnostjo in lepimi vrtovi in šele »odkrivajo« lepote in znamenitosti Srbije.

MADŽARSKA VABI

Se danes od 8. do 19. ure in jutri do 12. ure si lahko v Kompašovi galeriji na Titovi 12 v Ljubljani ogledate turistično razstavo »Madžarska vabi, ki sta jo pripravila madžarska turistična agencija Ibusz in Kompaš. Ob 10. in 17. uri predvajajo turistične filme o lepotah naše sosedje - socijalistične Madžarske, na voljo pa vam je tudi raznovrstno gradivo (prospekti, zemljevidi).

NOVA PROGRAMA ARANŽMAJEV: ZIMSKA IN POMLADANSKA SMUKA TER JESEN - ZIMA - POMLAD NA MORJU

Obe brošuri je izdal Kompaš in v njih predstavlja svojo ponudbo smučarskih aranžmajev doma in v tujini ter oddih na Jadranu. Poleg obilo informacij o krajih, namenitivih, cenah in drugim sta brošuri opremljeni z barvnimi fotografijami in risbami (smučarski centri). Predstavili vam jih bomo v naslednjih izdajah Glasa.

INTERKAMA V DÜSSELDORFU

Od 9. do 15. oktobra bo v Düsseldorfu največji svetovni sejem elektronske merilne tehnike. Obisk te pomembne prireditve je pripravil Globtour. Odhod je 11. oktobra, povratak pa 15. oktobra. Podrobnejše informacije dobite v poslovalnicah Globtoura, kjer se lahko tudi prijavite.

ZA 2 DNI NA RAB

Prvi dan se bodo izletniki z vlačkom peljali do Reke, kjer si bodo ogledali zanimivosti mesta, časa pa bo tudi za osebne opravke. Zvečer se bodo vkrcali na ladjo, po ne predlogi vožnji (hitra praga) pa se bodo na Rabu namestili v hotelu. Naslednji dan si bodo ogledali zanimivosti mesta Rab in otoka, povratak bo pa popoldne po jadranski magistrali (postanek tudi ob Titovem mostu na Krk) s prihodom v Kranj v večernih urah. Odhod izleta je 11. oktobra, stane pa samo 850 din po osebi.

Z ALPETOUROM ZA 3 DNI V PRAGO - ODHOD: 17. OKTOBRA

Prejšnji teden smo pri najavi Alpetourovega izleta v Prago na robe zapisali datum odhoda. Izlet gre na pot 17. oktobra.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- BEograd - sprejemamo naročila OOS za september, oktober
- OHRID - 3 dni, 3. 10., 10. 10.
- 6 dni, 5. 10., 12. 10.
- ČRNA GORA - 8 dni, 5. 10., 12. 10.
- GRAZ - 1 dan, 4. 10.
- KLASIČNA GRČIJA - 10 dni, 5. 10.
- RIM - 5 dni, 15. 10.
- KRAKOV - VARŠAVA - 4 dni, 13. 10.
- PARIZ in dolina LOIRE - 8 dni, 11. 10.
- BUDIMPEŠTA - 3 dni, 11. 10., 24. 10., 8. 11.
- SEJŠELI - 10 dni, 17. 10.
- MOSKVA - LENINGRAD - KIJEV - 8 dni, 15. 10.
- KAIRO - mednarodna razstava šolskih učil INTERDIDACTA, 5 dni, 2. 11.
- BOLOGNA - SAIE - med. gradbeniška razstava - 3 dni, 11. 10., 17. 10.
- BUDIMPEŠTA - HOVENTA - med. razstava gostinstva in trgovine - 3 dni, 3. 10.
- FRANKFURT - svetovna razstava knjige, 8. 10. in 11. 10., 4 dni

Vsi programi so na voljo v Kompasovih poslovalnicah.

Izšel je Kompasov smučarski program Zima in pomlad 1981!

IZ KOMPASA SO NAM SPOROČILI ...

- da so zagotovljeni odhodi za naslednje izlete in potovanja:
- enodnevni obisk mednarodnega velesejma v Gradcu - odhod 4. oktobra - tudi ogled mestnih znamenitosti
  - petdnevno potovanje v Kairo na razstavo INTERDIDACTA - odhod, 2. novembra, izletniki pa si bodo ogledali tudi zanimivosti mesta in okolice
  - petdnevno potovanje v Rim - odhoda 15. oktobra in 26. novembra, na katerem boste podrobno spoznali znamenito mesto in okolico
  - osemnevno potovanje po Avstriji, Švici, Franciji in Italiji - odhod 11. oktobra, katerega glavni cilj je Francija, seveda pa bodo izletniki tudi spotoma marsikaj videli
  - petdnevno potovanje na Poljsko in Krakow in Waršavo - odhod 13. oktobra, za katerega je značilen bogat program in ugodna cena
  - desetdnevni oddih na Sejšelskih otokih - odhod 17. oktobra, na katerem bo poskrbljeno tudi za izlete

Informacije o omenjenih aranžmajih in programi so vam na voljo v vseh Kompasovih poslovalnicah, kjer se do zasedbe mest seveda lahko tudi prijavite.

OBLEGANI KOMPASOVI LETALSKI MOSTOVI

Množični izleti na Ohrid, v Črno goro in v Beograd so zaradi privlačne cene, bogatih programov in dobre organizacije skoraj povsem zasedeni in vsak teden odpeljejo na omenjene kraje naše domovine letala z Brnika skoraj 1000 slovenskih izletnikov (tudi že več). Odhodi v prihodnjem mesecu so tudi že skoraj vsi zasedeni. Omenjeni podatki potrjujejo pravilno odločitev Kompsa pred dvema letoma, ki je omogočil slovenskim izletnikom množični obisk (pogoj za nizko ceno) Ohrida in Makedonije. Odziv je bil vsako leto večji in letos so svojo ponudbo razširili še na Črno goro in Beograd. Zanimivo je tudi to, da se je omenjenih izletov udeležilo tudi precej Gorenjev.

Cenjene stranke obveščamo,
da bo naš Informativni prodajni center
v hotelu Creina zaradi preurejanja
zaprt od 25. do 27. septembra 1980.

Hvala za razumevanje!

TEKSTILINDUS
KRANJ

CENTRAL TOZD VINO
Kranj

ODKUP STEKLENIC

Obveščamo, da vsako soboto od 8.—12. ure
odkupujemo vse vrste steklenic od:

- vina
- buteljčnih vin
- piva
- radenske
- žganih pijač (z navojem)
- olja
- itd.

Odkup bo na dvorišču »VINO« Kranj.

